

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 55 MAYIS 2018
SESI
Optik Magazin Dergisi

ben.x[®]
memory eyewear

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

@benxeyewear

Geleceğin progresifi
Progresifin geleceği

nucleo

A Variable Base Curve Lens

4D

MAYIS 2018

EDİTÖRDEN 7 SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER 8
8 HABER
13 Mayıs 2018 Anneler Günü

10 HABER
Az görenlere 'Teleskoplu gözlük'

14 SAĞLIK
Göz için sağlıklı ev aydınlatması nasıl olur?

18 SAĞLIK
Göz hastalıkları: Üveit

22 MODA
Zaman ve Saat Modası

24 TARİH
Osmanlı'nın Sağlık Bakanlığı: Hekim başlık

DOSYA KONULARI

TARİH

Osmanlı da Gözleri Bozuk Padişahlar 22

MODA

2018 İlkbahar/Yaz'ın En Çarpıcı Gözlükleri 28

MODA Renkli trend: Aynalı güneş gözlükleri 38

SAĞLIK Murat Uyar / Cep Telefonları Gözü Bozar mı? 40

FIRTINA ÖNCESİ Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / Cep Telefonları
Gözü Bozar mı? 42

SEKTÖRDEN Mehmet R. Akay / Sağ ve sol cama farklı indeksler
kullanılarak cam kalınlıklarını dengelemeye çalışmak doğru
bir işlem midir? 44

SEKTÖRDEN Metin Turanlı / Cep Telefonları Gözü Bozar mı? 46

2018 İLKBAHAR/YAZ'IN
EN ÇARPICI GÖZLÜKLERİ 28

YOLNAME

Mustafa Küreli'nin kaleminden;
Londra

50

OPTİSYENİN SESİ E-DERĞİ
Ayda bir yayınlanır
MAYIS 2018

www.optisyeninsesi.com Adına
İmtiyaz Sahibi
Orhan Küreli

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri
Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktaç Kadioğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Dahin

Görsel Yönetmen
Mustafa Küreli

Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü
Cesur Erol

E-Posta:
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

*Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına
aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam
verene aittir. Dergide yayımlanan yazı
ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük
ortalama raytingi 3000 olan
www.optisyeninsesi.com internet sitesinde
yayımlanmaktadır.*

*Bu dergi Mayıs 2018 tarihinde
internetten online olarak izlenebilmiştir.*

ben.x[®]
sunglasses

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

f i y t in
@ benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

Yaz sezonunuz bereketli olsun.

**Her yerde bahar
hissediliyor.
Sokaklar,
caddeler çiçek
dolu. Her
yanı, laleler,
sümbüller çeşitli
kokular sardı.
Renk, ahenk
içinde doğa.**

Mevsim meyveleri bir biri ardına tezgâhlarda görülmeye başladı. Tüm canlılık yaza hazırlarken bizleri, kışlıklarda çıktı. Kışlık hazırlıkları Nane'yle başlar. Unutulmaya başlasa da eski toprak dediğimiz büyüklerimiz kışın kullanmak üzere Mayıs Nane'si kuruturlardı.

Hala bu alışkanlıklarını devam ettirenler var. Bu güzel alışkanlığı hatırlarken, Mayıs ayı potansiyellerini de bu mantıkla benzeştirelim.

Optisyen adaylarımızın mezuniyetleri ve Anneler Günü derken dopdolu bir Mayıs ayını karşılıyoruz!

OptisyeninSesi e-dergi, yeni sayısı ile okurlarıyla buluşuyor. Her sayfası güncel haberler, seçkin kişilerle söyleşi, eğitim, moda, kültür-sanat, gezi, yaşam ve stil gibi yaşamın tüm renklerini içinde barındıran OptisyeninSesi e-dergi, Sektöre dair ne varsa meslektaşlarıyla paylaşmaya devam ediyor. Tüm annelerimizin Anneler gününü kutluyorum.

Saygılarımla,

13 Mayıs 2018 Anneler Günü

Her yıl Mayıs ayının ikinci pazar gününde kutlanan anneler günü 2018 yılında 13 Mayıs pazar günü kutlanacak.

Annelerin pek çoğu “benim için en değerli hediye sensin yavrum” dese de anneler günü hediyeleri her annenin yüzünü güldürecek kadar değerli hediyelerdir. Çoğu kişi tarafından tüketim çılgınlığı olarak isimlendirilse de sizi 9 ay boyunca karnında taşıyan, doğum sancılarını çekerek dünyaya getiren ve hayatı size sıfırdan öğreten annelerinizin bu özel günlerinde onları unutulmadıklarını hatırlatmanız son derece önemlidir.

Evde Yapılabilecek Anneler Günü Hediyeleri Eğer bu günü gerçekten bir tüketim çılgınlığı olarak görüyor ve bu şekilde değerlendirmek istemiyorsanız bu durumda evde yapılabilecek hediyeler arasından seçimde bulunabilirsiniz. Zaten çoğu anne hazır alınan maddi bir hediye yerine çocuğunun kendisi için emek harcayarak yapacağı bir hediye tercih eder. Burada önemli olan annenizi unutmadığınızı ve ona değer verdiğinizi göstermenizdir. Anneler günü kartı, daha küçük çocuklar için anneler günü boyaması ya da anneler gününde ona hazırlayacağınız özel kahvaltı servisi aklı ilk gelen basit ve maliyeti düşük hediyeler arasında yer almaktadır.

Anneler Gününe Ne Alınır?

Kadınlara alınabilecek en güzel hediyeler arasında yer alan tek taş yüzük modelleri ve altın kolye modelleri aynı zamanda anneler gününde en vazgeçilmez hediyeleri arasında yer almaktadır. Yine annelerin mutfakta çok fazla vakit geçirmeleri nedeni ile küçük ev aletleri, tencere takımları, su takımları gibi mutfak eşyaları da güzel anneler günü hediyeleri arasında yer almaktadır. Burada önemli olan annenizin kullanacağı ve onun hayatını kolaylaştıracak olan bir hediye bulabilmektir.

Anneler Günü tarihçesi

Anneler günü, anneleri onurlandıran özel bir gündür. Değişik günlerde ve değişik ülkelerde kutlanır. Bu günde anneler çeşitli hediyeler alır. Bu günü farklı ülkelerdeki insanlar yılın farklı günlerinde kutlarlar.

Anneler günü geleneği, Antik Yunanlıların Yunan mitolojisindeki pek çok tanrı ve tanrıçanın annesi olan Rhea onuruna verdikleri yıllık ilkbahar festivali kutlamalarıyla başlar. Antik Romalılar da ilkbahar festivallerini İsa'nın doğumundan 250 yıl öncesinden ana tanrıça Kibele onuruna kutluyordular.

BOLON

EYEWEAR

Hailey Baldwin

Az görenlere 'Teleskoplu gözlük'

'Teleskoplu gözlük', az görme yetisine sahip olanlarda görme kapasitesini yüzde 90 oranında artırabilecek.

Ankara Üniversitesi (AÜ) Halk Sağlığı Anabilim Dalı Görme Engelliler Rehabilitasyon ve Araştırma Biriminde, teleskoplu gözlük kullanımını öğretiliyor.

AÜ Halk Sağlığı Anabilim Dalı bünyesinde hizmet veren Az Görenler Merkezi Sorumlusu Prof. Dr. Aysun İdil, Türkiye'de az görme ve körlük ile ilgili ulusal bir kayıt sisteminin olmadığını, ancak hesaplamalara göre her bin kişiden 5'inin yüzde 5'in altında görme yeteneği (kör) olduğunu ve bin kişiden 20'sinin ise az görebildiğini söyledi.

TÜRKİYE'DEKİ TEK MERKEZ

Türkiye'nin göz hastalıklarının tedavisinde çok

iyi bir noktada bulunduğunu, ancak rehabilitasyon açısından eksikler olduğunu belirten İdil, "AÜ bünyesinde hizmet veren Az Görenler Rehabilitasyon Merkezi'nin, üniversite bünyesinde Türkiye'de kurulmuş ilk ve tek merkez olduğunu" söyledi.

Merkezde yaklaşık bin hastanın rehabilitasyon hizmetinden yararlandığını ifade eden İdil, "Hastaların yüzde 60'ında 'yararlı görme' sağlandı. Yüzde 3'ü cihaz kullanımını reddetti, yüzde 9.5'unun görme yeteneği bu sistemi kullanmaya uygun değildi, yüzde 8.4'ü ise az görme yardım cihazı dışında reçeteli normal gözlük desteğiyle hedeflerine ulaştı" dedi.

İdil, merkezlerinden, 6 yaş altı okul öncesi gruptan yararlananların oranının yüzde 5 olduğunu, yüzde 26 oranında okul dönemi yaş grubunun ve yüzde 41 oranında 19-64 yaş aralığındaki yetişkin gruptaki kişilerin faydalandığını, ayrıca gelenlerin

The World sees **(with)** us.

انظر
للحياة!

yüzde 93'ünün sosyal güvenliğinin bulunduğunu belirtti.

KULLANIMI KOLAY DEĞİL, UYUM SÜRECİ GEREKİYOR

Merkeze başvuruya gelenlerin öncelikle tüm görme fonksiyonlarının değerlendirildiğini ve ardından kişiye özel cihazların seçildiğini belirten İdil, "Bunun için optik ya da optik olmayan sistemler kullanılıyor. Optik sistemlerden, çeşitli formlarda üretilmiş teleskopik, mikroskopik ve benzeri gözlükler kullanılıyor. Az gören hastalar için geliştirilmiş ve gözlüklerin üstüne monte edilmiş küçük teleskoplu gözlükler ile kişinin yüzde 10'luk görme kapasitesi yüzde 90'ın üstüne, hatta tam düzeye çıkabiliyor" diye konuştu.

İdil, teleskopik gözlüklerin kullanımının kolay olmadığını, hastanın buna uyum sürecinin aşamalı olduğu için zaman aldığını vurgulayarak, şu bilgileri verdi: "Teleskopik gözlük, önce kişiye oturarak kullanılır. Gözlüğü takıp, alışması sağlanıyor. Çünkü, teleskop sayesinde, objeler bulunduğu büyük ve farklı yerde görülüyor. Bu da özellikle yaşlılar ve çocuklar için düşme riskini artırabiliyor. Yaklaşık bir ay oturarak kullanım sağlanıyor, ikinci aşamada ise teleskopik gözlüğün model ve uygulama yerleri değiştirilerek, yürürken kullanımı sağlanıyor. Bu sürecin de adaptasyonu altı ayı bulabiliyor.

ÖĞRENCİLER İÇİN ÇOK AVANTAJLI
Daha sonrasında ise evde günlük yaşamda veya mesleki alanda nasıl kullanılacağı öğretiliyor. Eğitim aşamaları yapılmadığı takdirde cihazlardan yararlanma oranı yüzde beşin altında olabiliyor."

Teleskopik gözlük kullanımının özellikle öğrenciler için çok avantajlı olduğuna dikkati çeken İdil, "Örneğin, görmesi nedeni ile eğitimden yaralanma olanağı kısıtlanan bir öğrenci, teleskoplu gözlük kullanarak bu engeli aşabilmektedir. Çok kitap okuması gereken hukukçular, ara mesafeyi görmesi gereken piyanistler, uzak görüşün çok önemli olduğu fotoğrafçılar da bu cihazları kullanarak mesleklerini yapabiliyor" dedi.

GERİ ÖDEMEDE SIKINTI OLABİLİYOR

İdil, teleskoplu gözlük kullanımının yurt dışında 1950'li yıllardan bu yana sıkça kullanıldığını, ancak Türkiye'de kullanımının yeni olduğunu söyledi. Gözlüklerin rahatlıkla temin edilebileceğini, fakat geri ödemede sıkıntı yaşanabildiğini belirten İdil, "SGK şimdi çok sınırlı bir ödeme yapıyor ve katkı payını artırdı" diye konuştu.

İdil, teleskoplu gözlüklerin diğer gözlüklerden oldukça farklı olduğu için yadırganabildiğini, kimi hastaların estetik kaygısı ya da toplumdan gelebilecek tepkilerden dolayı gözlüğü kullanmayı reddettiğini söyledi. Teleskopik gözlüklerin daha estetik olabilmesi için yurt dışında çalışmalar yapıldığını da anlatan İdil, "Teleskop, son teknoloji ile gözlük camı haline getirildi. Yani, çok yakında gözlüğün üstüne ayrı bir şekilde teleskop monte edilmeyecek" dedi.

NOVAX®

FreeForm® Spectacle Lenses

view
life!

FreeForm®
TECHNOLOGY

...Çünkü hayat görmeye değer!
...Because, the life is worth to view!

Göz için sağlıklı ev aydınlatması nasıl olur?

Evinizin içini nasıl aydınlatacağınızı planlarken göz sağlığını ilk kriter olarak belirlemelisiniz. Gözler için en uygun ve ideal bir şekilde evinizin içini aydınlatmanız için bazı önerilerimiz var.

Evinizin her odasını, gözlerinizi yormayacak şekilde aydınlatmanız mümkün. Birkaç küçük ipucuyla aydınlık bir yaşam alanına ve sağlam gözlere sahip olun!

Daha net bir şekilde görmemize yardımcı olmak, iyi bir aydınlatmanın en önemli işlevlerinden birisidir. Ancak bazen ışığın parlaklığı, görmeyi zorlaştırabilir. Başka lambalar açık olsa da daha iyi görmemize yardımcı olmaz. O zaman gözlerimizi yormayacak şekilde ev ve iş yerlerimizi işlevsel bir şekilde nasıl aydınlayabiliriz?

Yemek alanı: yemek yemek, okumak ve çalışmak için bir yer Düşündüğünüz zaman yemek masalarına aslında “faaliyet masaları” denmeli. Ne de olsa yemek için toplanmanın yanı sıra ödevlerimizi ve hobilerimizi de burada yaparız, mektuplarımızı burada yazar ve okuruz. Bu da ışık kalitesinin çok yüksek olmasını gerektirir. Metal veya koyu renk abajur şapkalı bir sarkıt lamba, ışığı masanın yüzeyine doğru odaklar. Genel bir kural olarak lamba, masanın üzerinden 55-60 cm yukarıda asılı olmalıdır. Bu şekilde

masanın çevresinde oturan herkes, ışık gözünü kamaştırmadan görebilir. Büyük, uzun masalar, sadece bir büyük yerine birkaç tane lamba ile daha iyi aydınlatılır. Yükselen ve alçalan sarkıt lambalar ise ışık kümesinin boyutunu değiştirmenizi sağladığı için daha pratiktir. Işığın kuvvetini ve yoğunluğunu kontrol etmenizi sağladıkları için reostalar da kullanışlıdır. Televizyon arkasındaki bir ışık gözleriniz için daha az yorucudur. Televizyon izlerken, televizyonunuzun arkasındaki duvara hafif bir ışık yansıtan bir lambanın olması gözleriniz için daha iyidir. Bu televizyon ekranının parlaklığı ve çevresindeki daha koyu alanlar arasındaki keskin kontrastı yumuşatır.

Yatakta kitap okumak Okuma lambalarını çift kişilik bir yatağın merkezine akın yerleştirmek ve ışığı dışarı doğru yönlendirmek, kitabınızın sayfalarının parlamasını önler, eşinizi de rahatsız etmez. En iyi etki için ışığı geçirmeyen ama sınırlı bir alana konsantre ışık huzmesi veren abajur şapkalı lambalar seçin. Keskin kontrastları azaltmak için başucu masa lambası, odanın geri kalanına hafif bir ışık verir. İyi okuyabilmek için rahat bir

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

kanepeden fazlasına ihtiyacınız vardır. Okurken veya yarımantılı bir iş yaparken, gözlerinizdeki zorlanmayı azaltmak için iyi bir aydınlatma şarttır. Sınırlı bir alana konsantre ışık huzmesi veren bir okuma lambası (tercihen ışık geçirmeyen bir abajur şapkasıyla beraber) iyi bir başlangıçtır. İdeal olarak lambayı yükseltip alçaltabilmeniz gerekir, lamba da ışığı ihtiyacınız olan yere odaklayan bir abajur şapkasına sahip olmalıdır. Örneğin, ışığı geniş bir alana yayan yarı saydam abajurlu bir masa lambası kullanarak aydınlık ve karanlık arasındaki kontrastı en aza indirmek de göz yorgunluğunu azaltır.

Yaşlı gözlerin daha fazla ışığa gereksinimi vardır 40'lı ve 50'li yaşlarımıza eriştiğimizde gözlerimiz zayıflamaya başlar. Genellikle daha iyi görmek ve daha iyi hissetmek için daha fazla ışığa gerek duyarız. En

basit çözüm, daha güçlü ışık kaynakları kullanmak veya odadaki lamba sayısını arttırmaktır. Ama aynı zamanda kullandığınız lambanın ışığının göz alacak kadar parlamaması da önemlidir. Çünkü yaşlandıkça gözlerinizin karanlık ve aydınlık arasındaki değişime adapte olması da o kadar uzun sürer.

Aydınlık ve karanlık arasındaki hafif kontrast Keskin kontrast gözleri yorar. Karanlık ve aydınlık arasındaki değişime adapte olmak için gerekli zaman olmadıkça takdirde gözleriniz kamaşır. Örneğin, bir okuma lambasından ya da spot lambadan gelen dar, konsantre ve güçlü ışık huzmesinin, tavan lambası, aplık, yer lambası veya yarı saydam abajur şapkalı bir masa lambası gibi genellikle ışığını geniş alana yayan bir lamba tarafından yumuşatılması gerekir.

PIXAR[®]UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

integral süper hidrofobik anti-refle kaplama + UV 400 koruma

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

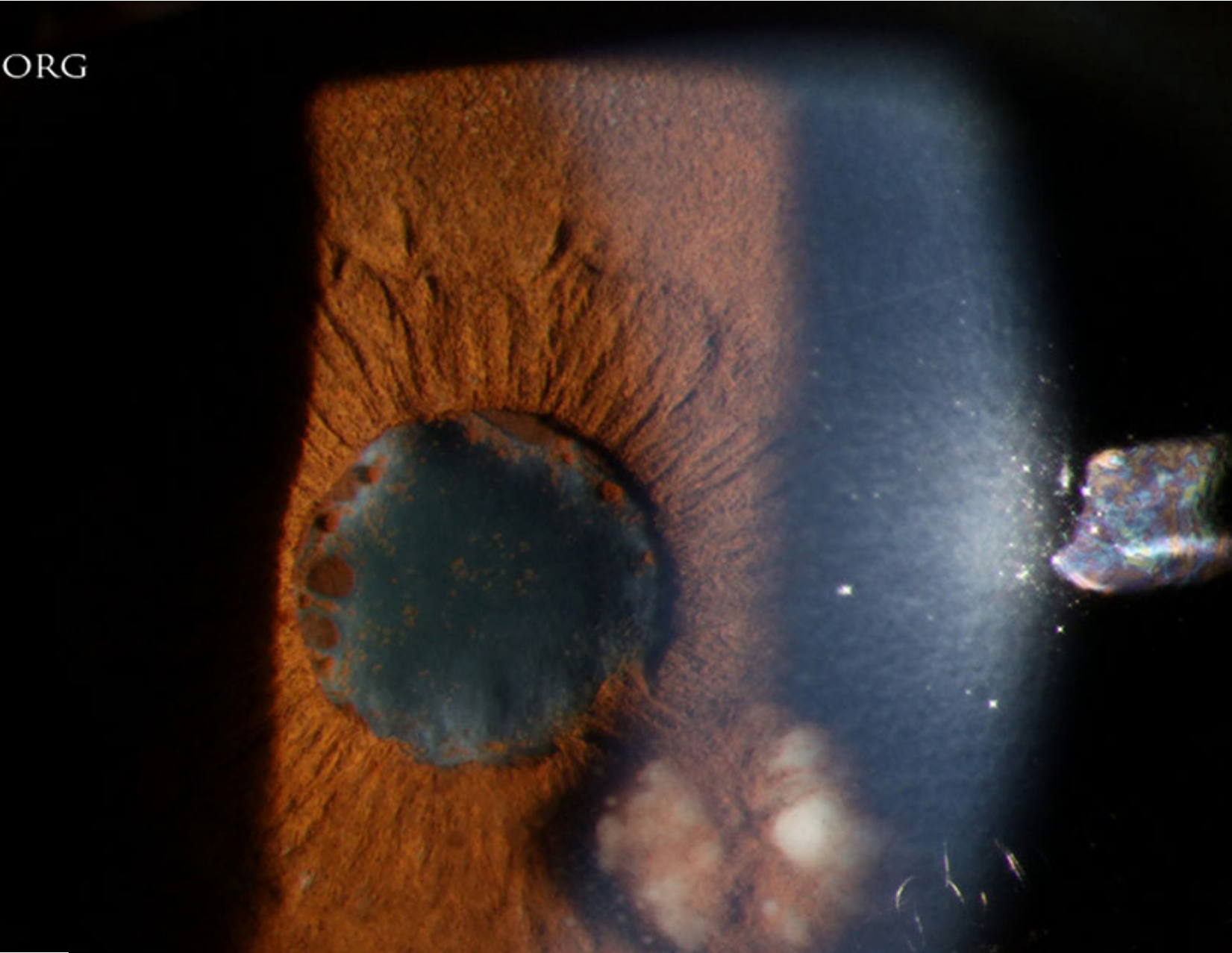
Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX[®]
FreeForm[®] Gözlük Camları

Göz Hastalıkları ÜVEİT

Göz yuvarlağının ortasında bulunan jel benzeri maddenin çevresini 3 tabakadan oluşan bir kılıf sarar. Ortadaki tabaka, “uvea”dır. Uveanın iltihabına “üveit” denir. Üveit, gözün uvea adını verdiğimiz iris, koroid ve kirpiksi cisimden oluşan tabakalarının hepsini veya birini etkileyebilir.

Uvea, artık gözün ayrı bir uzmanlık alanı olarak kabul edilmektedir. Uvea ile ilgili hastalıkların tanı ve tedavisi, immunoloji (bağışıklık bilimi) ve genetik dallarındaki giderek artan gelişmelerle desteklenmektedir.

Tedavide başarıyı arttıran en temel faktörler; erken teşhis, düzenli takip, uyumlu hasta hekim ilişkisi ve doğru tedavidir. Bu şartlar sağlandığında zarar görmüş göz çoğu kez kurtarılabilir. Tedavi tamamlansa bile, hasta en az üç ayda bir izlenmelidir. Hastalık sessiz olarak tekrarlayabileceğinden kontrollere ara verilmemesi gerekir. Diğer organlarla ilgili farklı belirtiler hakkında da göz doktoruna bilgi verilmesi şarttır. Örneğin ağızda aft oluşu, ciltteki lekeler, romatizmal belirtiler vb.

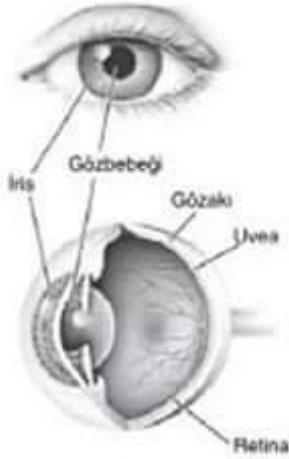
Üveit son derece karmaşık bir hastalıktır ve her hastada farklı bir seyir izleyebilir. Tedavisi de hastalığın seyri gibi kişiye özeldir. Uygulanacak tedavide ilacın dozunun, uvea konusunda uzman ve tecrübeli hekimler tarafından belirlenmesi şarttır.

Üveitin Sebepleri

Üveit hastalarının %30 ila 40'ında hastalığın nedeni tam olarak tespit edilemez. Üveitler virüsler, mantarlar ve parazitler gibi etkenlerle oluşabileceği gibi, vücuttaki bir hastalığın gözdeki belirtisi olarak da ortaya çıkabilir. Bu yüzden çeşitli tahlillerle hastalıkları araştırmak gerekir. Ayrıca kollajen doku ve otoimmün kaynaklı olarak tanımladığımız sistemik hastalıklar eşliğinde de üveit

Üveit Nedir?

Göz yuvarlağının ortasında bulunan jel benzeri maddenin çevresini 3 tabakadan oluşan bir kılıf sarar. Ortadaki tabaka, "uvea"dır. Uveanın iltihabına "üveit" denir. Üveit, gözün uvea adını verdiğimiz iris, koroid ve kirpiksi cisimden oluşan tabakalarının hepsini veya birini etkileyebilir

oluşabilmektedir. Bunlara örnek olarak behçet hastalığı, ankilozan spondilit ve romatoid artrit verilebilir.

Üveite yol açabilen rahatsızlıklar:

Behçet hastalığı

Enfeksiyonlar (bakteri, virüs, parazit ya da mantarlar) başka bölgelerden göze yayılabilir. Tüberküloz, sifilis (frengi), herpes, toxoplazmoz, v.b.

Göz travması ve ameliyatları

Otoimmün reaksiyon (bağışıklık sistemi hastalıkları), romatizmal hastalıklar, ülseratif kolit, sarkoidoz.

Üveitin Belirtileri

Üveit, gözün ön bölümünde oluştuğunda şiddetli dönemlerinde gözde kızarıklık, bulanık görme, göz çevresinde ağrı, ışığa karşı hassasiyet ve uçuşmalar şeklinde belirti verir. Üveit, gözün arka bölümünde

yoğunsa, belirtiler çoğunlukla bulanık görme şeklindedir. Üveit görme merkezini tutarsa ani görme azalması ve doku hasarına bağlı kalıcı görme kaybı meydana gelir.

Merkezi bölgenin dışında meydana gelen üveitin başlıca belirtileri;

Göz kanlanması, Göz sulanması

Işığa karşı hassasiyet ve kamaşma

Lekeli ve bulanık görme veya ciddi görme

kaybı, Ani oluşan ışık çakmaları

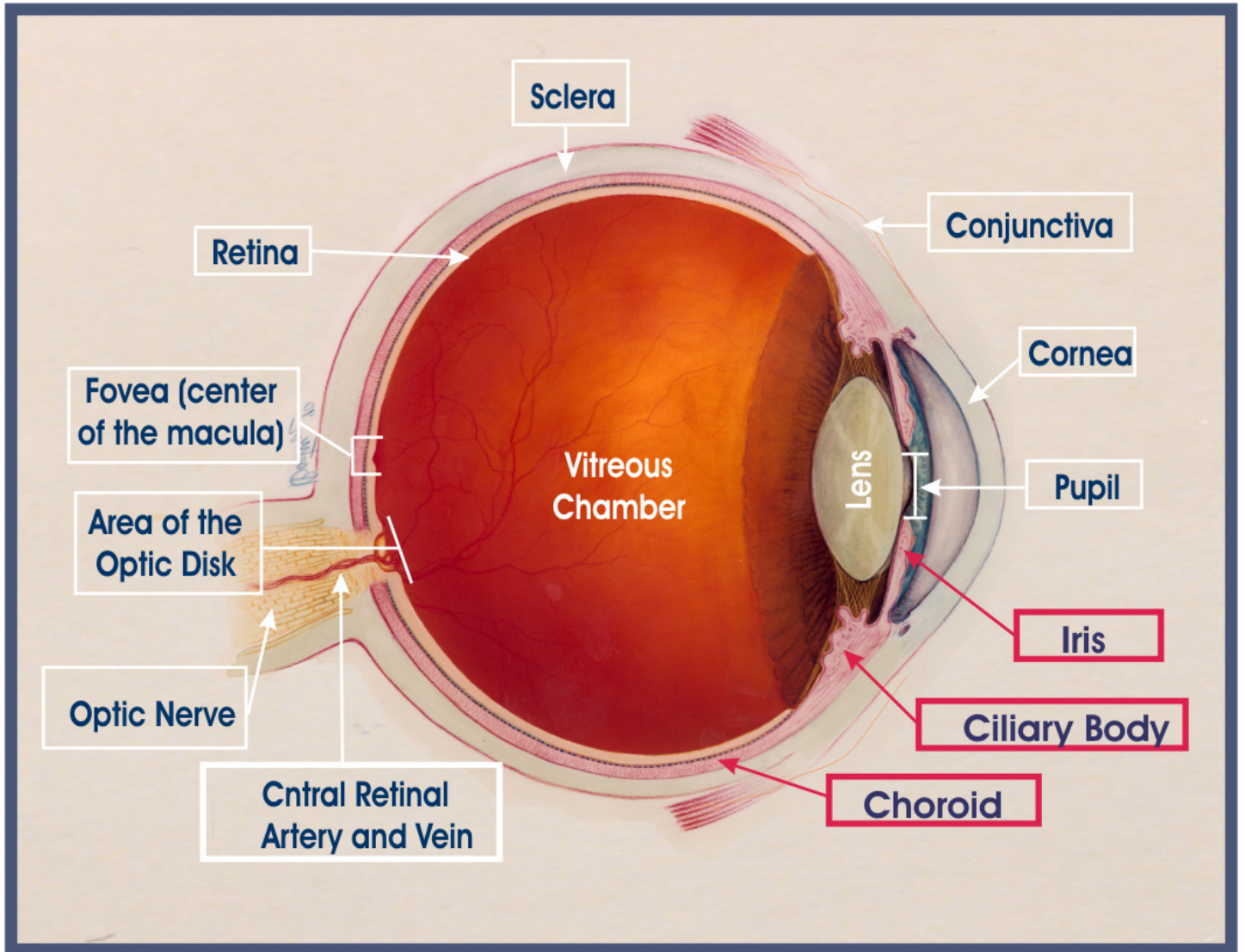
Göz küresinde ağrı, Üveitin Çeşitleri

Ön tarafta yer alan, Ara tarafta yer alan

Arka tarafta yer alan

Üveit Nasıl Teşhis Edilir?

Ne şiddette olursa olsun, üveit acil bir hastalıktır. Geç kalındığında hastalık ilerler ve iltihap nedeniyle göz bebeğinde şekil bozuklukları, katarakt, göz tansiyonu

yükselmesi gibi kalıcı yan etkiler bırakabilir. Belirtiler başlayınca yapılacak ilk iş üveit konusunda tecrübeli bir göz doktoruna muayene olmaktır. İlk muayene için geç kalınması görmenin kalıcı bir şekilde kaybına neden olabilmektedir.

Bazı üveit çeşitlerinin tipik görünümü vardır ve teşhis hemen konulabilir. Bu durumlarda bile, gözün arka bölümünün tutulması söz konusu ise görmenin ne derece tehdit edildiğinin anlaşılması ve tedavinin etkinliğinin izlenmesi için anjiyografi, ultrasonografi, ERG gibi ileri teknikler gerekli olabilir. Örneğin, ICG adı verilen (indosiyen yeşili) bir boyayla yapılan anjiyografiler şüpheli durumlarda hastalık hakkında doğrudan tanıya götürücü bilgiler verebilmektedir.

Daha sonra romatologlar, göğüs hastalıkları, cilt hastalıkları ve nöroloji uzmanlarıyla ortak araştırmalar yapılabilir. Behçet hastalığı ağızda ve cinsel bölgede tekrar eden "aft" şeklinde yaralar halinde görünen ve gözde üveit yapan bir hastalıktır. Ancak behçet hastalığı vücutta hemen bütün sistemleri tutabilen, eklem, büyük ve küçük damarlar, solunum, santral sinir sistemi ve sindirim sistemi organlarının tutulumuna neden olabilen müzmin iltihaplı bir hastalıktır. Hastalığın bulgu ve belirtileri tutulum gösteren organlarda alevlenmeler şeklinde görülür ve bazı belirtiler uzun süreli devam etse de kişiden kişiye değişen, lezyonların görülmediği ve kişinin şikayet etmediği dönemler de yaşanmaktadır.

Zaman ve Saat Modası

Zaman M.Ö. 4000 yılından beri hayatımızda olan bir kavram. Belki de çok sığındığımız, en çok kıskandığımız... Zamanın ölçülmesi ise yine bu yıllarda güneşin hareketlerine göre yapılan bir çubuk ve gölge boyunun esas alındığı saatle başlamıştır.

Sonralarda daha kullanışlı olan su ve kum saatleri icat edilmiş ve böylece insanlar sürekli bir yerlere ya da bir şeylere yetismeye çalışmak zorunda kalmaya başlamışlar. Zaman insanoğlunun belkide karşısında en aciz kaldığı kavram olarak karşımıza çıksa da, tarihte yaratıcılık konusunda büyük bir deneyim yaşattığı kesin.

Zaman makinaları yaratıcılık sınırının en uçuk noktalarından biri olsa da, ilk önceleri elle kurulan saat, sonrasında yapılan mekanizmalar ve dijital saatlerle günümüze kadar gelen komplike bir mekanizma oluşturulmuş.

Günümüzde en az bir bluz ya da pantolon gibi saatte de moda çok önemli hale gelmiştir. Bayan saat ve erkek saat 2016 modasında bayan saat modellerinde en çok bilekliklerle kombinlenmiş modeller dikkat çekiyor. Yılların eskitemediği saatler Retro modasıyla birlikte rüzgar gibi zarif bilekleri süslemeye bu yıl da devam ediyor. Şimdi ise retro saatler mini olarak farklı bir moda da yaratıyor. Renkli bilekliklerle süslenen retro saatler yaz aylarının göze çarpan ince detayı olacak bizden söylemesi. Bu yıl saatlerde çeşitliliğin çok fazla olduğunu söyleyebiliriz, çünkü retro rüzgarının yanı sıra zımbalı özellikle de yılın sembolü olan kuru kafalar oldukça revaçta. Gold, beyaz ve bronz renkli saatler yine tüm asaletiyle bu yılda bilekleri süslemeye devam edecek gibi görünüyor. Saat, bayanlar kadar çok aksesuar kullanamayan erkeklerin de baş tacı. Özellikle büyük ve gösterişli saatler bu yıl yine çok moda! Erkekler kullanmaktan zevk aldıkları ve vazgeçemedikleri saatlerde tasarım kadar dayanıklılık, kalite ve teknik güzelliği de önemsiyorlar. Erkekler büyük kadranlı ve spor görünümlü olduğu kadar klasik çizgisi olan tasarımları da taşımaktan büyük mutluluk duyuyorlar.

Osmanlı'nın Sağlık Bakanlığı: Hekim

Osmanlı'yı sağlık kurumları bakımından ele almayız genelde. Günümüzde Sağlık Bakanlığı'na denk düşen Hekimbaşılik müessesesi bu anlamda hayli dikkat çekici. Geçmişte sağlık mevzularının nasıl idare edildiğini merak edenler için ilginç anekdotlar için buyrun...

Hekimbaşılik ile ilk II. Bayezid Devri'nde karşılaşyoruz. Bu, kurumun II. Bayezid devri öncesinde sağlık meseleleriyle doğrudan alâkadar olmadığı anlamına gelmiyor tarihçilere göre. Orhan Bey'den itibaren sarayda padişah ve ailesinin sağlığından mesul olan hekimler, Fatih devri de dâhil olmak üzere devletin sağlık idaresini ellerinde tutuyordu çünkü. II. Murat'ın Tebrizli Fazlullah ile Yahudi İshak Paşa; Fatih Sultan Mehmed'in ise Kutbeddin Ahmed, Mehmed Şükrullah Şirvanî, Hoca Atâullah-ı Acemi ve Altunizade'den oluşan bir sağlık şurasının olması bunun kanıtı. II. Bayezid'in farkı, babası Fatih'ten emanet aldığı devleti, her yönüyle cihan imparatoru yapma duygusu taşıdığından, bugün bile hepimizin birincil gündemi arasında yer alan sağlık reformlarını yapılacaklar sıralamasında öne almış olması. II. Bayezid, bu şekilde devletin en önemli eksiğini gidermeye çalışıyor; Hekimbaşılığın diğer müesseseler gibi devlette teşekkül etmesi de böylece gerçekleşiyor. Bu kapsamda yetki ve görevler belirleniyor, tabiplere ne kadar maaş verileceği, kimlerin hekimbaşı olabileceği hakkında bir ferman çıkarılıyor. Kurumun çerçevesi çizilirken sağlık politikaları da ihmal edilmiyor tabii ki. Bugünkü hastahanelerin Osmanlı'daki karşılığı olan Darüşşifa, Bimarhane, Şifahanelere atanacak hekimlerden onlara verilecek maaş, uygulanacak tedavi usûlleri, tabip ve hasta ilişkilerine kadar her şeyin yarası çıkarılmıştı. Tedavi için gerekli ilaçlar ve bunları hazırlamakla görevli eczacılarla

ilgili kararlar da ihmal edilmemişti.

HEKİMBAŞI, TIP DÜKKÂNLARINI TEFTİŞ EDİYORDU

1844'e kadar uzanan bu sağlık kurumunun hikâyesinde asıl kahraman, başta da belirttiğimiz gibi Hekimbaşı. Alınan bu kararlar doğrultusunda, Hekimbaşı'nın medreseden mezun ve tıp tahsili görmüş olması gerekiyordu. Yeri gelmişken Osmanlı'da tıp eğitimine değinmekte fayda var. Bir kişinin hekim olabilmesi için tıp tahsilinden önce medresedeki diğer mevcut dersleri tedris etmesi şart. Müzik, astronomi, geometri, ahlâk bu derslerden bazıları. Eğer talebe başarıyla bahsi geçen ilimlerde kendini yetiştirirse tıp eğitimi almaya hak kazanabiliyordu. Fakat, Türk tababet tarihine baktığımızda hekimlerin her zaman medrese eğitimi almadığını görüyoruz. Yani pek çok tabip, alaylı olarak yetişiyor; usta-çırak ilişkisi tıp ilmini öğrenmede de kendini gösteriyordu.

EN ÖNEMLİ VAZİFESİ, PADİŞAHIN SAĞLIĞI

Darüşşifalar, usta-çırak ilişkisi ile hekim yetiştirilen yerler arasında başı çekiyordu. İmparatorluğun çeşitli yerlerinde vazife yapan bu hekimlerin arşiv kayıtlarında alaylı olarak yetiştiği bilgisi de yer alıyordu. Ancak hekimbaşıliğe getirilenler -birkaç kişi hariç- daha çok medrese eğitimi görmüş kişilerdi. Şöhreti dolayısıyla bu vazife ile lütuflandırılanlar daha çok padişahın

hastalıklarına deva bulan tabipler oluyordu. II. Beyazıt'ın dayanılmaz romatizma ağrılarını geçiren Hekim Hacı'nın saraya baştabip sıfatıyla getirilmesi bir örnek. Hekimbaşların yükümlü oldukları görevlerin arasında ilk sırada padişah ve sarayda yaşayanların sağlık durumlarıyla yakinen ilgilenmek vardı. Bu sebeple hekimbaşı, devletin sağlık idaresini Topkapı'da kendine ayıran bir odadan yapıyordu. Görev süreleri hakkında ise bir sınırlama yoktu. Ancak bir padişah sağlık sebebiyle vefat ettiğinde vazifeden azlediliyorlardı. Hekimbaşı, padişahın tedavisinde kullanılacak ilaç, macun ve güçlendirici terkipler yapmak, zehirleme riskine karşın padişahın yiyeceği yemeklerin hazırlanmasına nezaret etmekle yükümlüydü. Cerrah, Kehhal (göz doktoru) olmak üzere tüm branşlarda hizmet veren hekimlerden sorumluydu. Sefere katılacak hekim ve cerrahları belirlemekle vafizeliydi. Padişah sefere bizzat katıldığıdaysa onunla beraber sefere çıkmak ve sağlık problemleriyle bizzat ilgilenmekle görevliydi. İmparatorluğa bağlı hastanelerin her birinden de ayrıca sorumluydu. Bütün bunların yanında bir de devletin sağlık işlerini sorunsuz idare etmek zorundaydı. Hükümdarın fermanı ile hastaneleri ve 'tıp dükkânı' adı verilen özel muayenehaneleri dolaşarak usulsüzlükleri önlemeye çalışıyordu. Çünkü bazen, gerek hastanelerde gerekse tıp dükkânlarında sahte hekimler türeyebiliyordu. Hekimbaşı bunu anlamak için teftişe çıkıp müslim

ve gayrimüslim tüm tabipleri imtihana tabi tutuyordu. Bazen de hastalar, Divan-ı Hümayun'a mektup yazarak sahte ve memnun kalmadıkları hekimlerden yakınıyordu. Hekimbaşı bunun üzerine yine kontrole çıkıp şikâyet edilen doktoru görevden alıyordu.

Osmanlı, hekimlerin ileriye dönük tedavi usulleri geliştirebilmeleri için hekimliği ve onlardan sorumlu hekimbaşılık müessesesini oldukça önemsiyor ve bunun için refah seviyelerini yüksek tutmaya çalışıyordu. Bu sebeple hem hekimler hem de hekimbaşı oldukça yüksek maaşlarla çalışıyordu. Evliya Çelebi tabiplerin malî durumunu, devletin en yüksek maaşlı memuriyeti olan 'mevleviyetlik'e benzetiyor. Hekimlere aylık 6 bin 500 akçeye kadar maaş verildiği arşiv kayıtlarında da yazıyor.

Şüphesiz II. Bayezid'in ihdas ettiği kurum ve bu kurumun bünyesinde devletin hekimlere sunduğu yatırımlar karşılıksız kalmadı. Arada usulsüzlük ve sahtekârlıklar yaşansa da hekimbaşılık müessesesi, varlığı boyunca Osmanlı'da dünya tıbbını ilgilendirecek birçok gelişmenin kaydedilmesine ortam hazırladı. Çiçek aşısı bunlardan sadece biri. İngiliz doktor Edward Jenner, çiçek hastalığının tedavisini araştırırken Osmanlı'daki çiçek aşısını çalışmalarına köprü yaparak bugünkü çiçek aşısını bulmuştur mesela. Pek çoğumuzun göz ardı ettiği bu bilgi, aslında bizlere bir telmih niteliğinde: "Geçmişini bilmeyen geleceğine yön veremez."

Osmanlı da Gözleri Bozuk Padişahlar

YAVUZ SULTAN SELİM

Tarih Yavuz'un özel ilgi alanıydı. Ayrıca Osmanlı padişahları içerisinde çok okumaktan dolayı gözlerinin bozulduğu ve bu yüzden mercek kullandığını bildiğimiz ilk Osmanlı padişahıdır. Geceleri 3-4 saat uykuyla yetinir, Diğer zamanlarını okuyup yazmakla geçirirdi. Topkapı Sarayı'nda bulunan ve sol kulağında incili bir küpe görünen resim genellikle Yavuz'a atfedilirse de ona ait değildir. Kulağında küpe hele bu resimdeki gibi incili bir küpe taşıdığı söylenemezse de, bazı yerlerde menguş yani bakır bir halka taktığı rivayeti geçmektedir. Yavuz'un hobisi kuyumculuktu. Dil olarak Farsça, Arapça ve Tatarca'yı öğrenmişti. İyi yay yapmayı, ok atmayı çocuk denecek yaşlarda öğrenmişti. Çok mahir bir avcıydı.

III. MUSTAFA

Para basma işine yani sikkezenliğe meraklıydı. Gözleri pek iyi görmezdi. Talihe fazlasıyla inanan padişah astrolojiyle ilgilenirdi. Yaptırdığı üç büyük caminin hiçbirisi kendi adıyla anılmaz. (Üç cami yaptırdım; birini-bugünkü Fatih Cami-atam yani Fatih Sultan Mehmed, birini-Laleli Camii-meczup-Laleli Baba-,birini-Üsküdar'daki Ayazma Camii-su aldı diyerek çevresindekilere dert yanarmış.)

VI. VAHDETTİN

Hain mi yoksa kahraman mı diye hala tartışılan Sultan Vahdettin devletin en zor anında padişah olmuştur. Gözlük kullanan ilk ve tek Osmanlı padişahıdır. Genellikle askeri üniforma giyerdi. İleri derece de güvercin merakı vardı.

2018 İlkbahar/Yaz'ın En Çarpıcı Gözlükleri

Yüksek modanın başrolü belli oldu. İlkbahar/Yaz 2018 sezonunda giyinmeye gözlükten başlıyoruz! Fendi, Stella McCartney, Gucci, Marni ve Emilio Pucci büyük çerçeveli, renkli ve çarpıcı, Burberry Prorsum ile Bottega Veneta ise klasik ve zamansız modelleriyle şıklık yarışına hazır. Sizin kazananınız hangisi?

Kadınlar için çok havalı modeller ile İlkbahar / Yaz 2018 Gözlük Trendleri hazır!

2018 sezonu renk, desen, şekil ve genel stilleri ile çanta, ayakkabı ve makyajda çok renkli bir sezon olarak karşımıza çıkıyor. Bu renkliliğe aksesuarlarda eşlik ediyor. İlkbahar yaz 2018 gözlük modası özellikle güneşin kendini göstermeye başladığı bahar ve yaz aylarına birbirinden güzel model ve stilleri ile geliyor. Kadın için gerekli aksesuarlardan olan gözlükler kıyafeti tamamlayan en güzel unsurlardandır. İlkbahar için genellikle büyük boyutlu farklı

tasarımlı gözlükler karşımıza çıkıyor. 2018 bahar ve yaz sezonunun gözlük trendlerine göz atalım.

New Yorktan Londraya, Parise ve Milonaya moda haftalarında yer alan gözlükler kıyafeti detaylandırmak ve genel estetik yapmak için tasarlanmışlardır.

1-Büyük boy güneş gözlüğü:

2018 yılında küçük boyutlu gözlükler olsa da ilkbahar ve yaz mevsimi için piste büyük boy gözlükler daha fazla görülüyor. Bu trend sonbahar ve kış mevsiminde de devam edecek.

Çiçek bezemeleri ile yuvarlak çerçeveli gözlükleri Dolce ve Gabbana da görüyoruz. Çizgili kelebek çerçevelerin yanı sıra altın parıltılı kare çerçevelerde oldukça şık tasarımlardan. Havacı gözlükleri, kare gözlükler ,yuvarlak gözlükler ve kedi gözü gözlükleri şık ve ilginç tasarımları ile podyumlarda boy gösterdi.

2-Kedi gözü güneş gözlükleri:

Kedi gözü gözlükleri bu sezonda şaşırtıcı olarak beklendiği gibi çok büyük boyutlu değil. Kedi ve yuvarlak kombinasyonu tek bir stil içinde birleştirilmiştir. Orman yeşili çerçeveler, çiçek detaylı çerçeveler baharın

güzelliğini ve ihtişamını yansıtır. Ayrıca çerçevelerde sarımsı bir renkte hakimdir. Kedi gözü çerçevelerde sarı renk camsız dipsiz çerçeveler sıkça kullanılmıştır.

3-Geometrik güneş gözlükleri :

Pistlerde ilginç geometrik şekilli gözlüklerde görülmektedir. Dikdörtgen, yuvarlak ve kedi gözü çerçeveler ilginç tasarım ve renkleri ile bizleri karşılıyor. Bazı muhteşem fütüristik parçalarda pist üzerinde görülebiliyor. Kahverengi ve diğer toprak renklerinde beşgen tasarımlı çerçeveler, kare, kedi gözü çerçeveler gibi geometrik kombinasyonlar kullanılmıştır.

4-Havacı stili güneş gözlüğü :

Muhteşem havacı güneş gözlükleri birden fazla tonları ve fütüristik çerçeve tasarımları ile dikkat çekiyor. Büyük boy tasarımların yanı sıra ,yüzü yarıya kadar kaplayan, koyu renkli çerçevelerde tasarımlar arasında. Kırmızı ve yeşil çerçeveli havacı gözlükleri stilleri ile en beğenilenler arasında yerini alıyor. Güneşi andıran tonu ile sarı çerçeveli ve camlı havacı gözlükleri de şık tasarımlardan.

5-Gözlüklerde detaylar:

Gözlükler, detayları ,türleri formları ve tasarımları ve ilginç bezemeleri ile dikkat çekiyor. Farklı tonları ile oldukça fütirist etkiye sahip tasarımlar ortaya çıkıyor. Kaş hattı boyunca üstünde sallanan dantel detayları ile dikkat çeken yuvarlak mercekli gözlüklere mutlaka bir göz atın. Gözlüklerde ki bir diğer önemli detay ise çiçek bezemelerinin her tarafta görülmesidir. İlgili: İlkbahar / Yaz 2018 Aksesuar Trendleri

6-Düzensiz şekilli gözlükler:

Renkler tabi ki gözlüklerin farklılığı

bakımından önemli fakat benzersiz şekilli tasarımları ile gözlükler büyük ilgi uyandırıyor. Dairesel parçaların kenarları erimiş gibi görünmektedir. Gözlükler ayakkabı ve çanta üzerine yapılan hayvan şekilleri gibi tasarlanmıştır. Koyu çerçeveli kırmızı ve beyaz çizgili Dolce Gabbana parçaları da dahil olmak üzere 2018 güneş gözlükleri renkli formları ve çerçeveleri ile dikkat çekiyor. Yıldız şeklindeki ve kalp şeklindeki gözlükler en ilginç tasarımlardan.

7-Kare şekilli güneş gözlükleri :

Yuvarlak gözlükler harika bununla birlikte kare şeklindeki gözlüklerde görülmeye

değer kesinlikle.

Kare gözlüklere koyu ve karanlık çerçeveler ile gizem katılmıştır. Bunun yanında kare gözlüklerde renkli çerçevelerde sıkça görülür.

8-Kedi ve yuvarlak birleşimli çerçeveler:

Kedi gözü kıyafete seksilik katar.

Yenilikçi etkisi ile yuvarlak çerçevede hoş tasarımlardandır. Böylece bir tasarımda ikisini birleştirmek ortaya çok stil bir tarz çıkarıyor. Bu iki kombinasyon bize yılın en iyi çerçevelerinden birini sunuyor. Koyu ve yuvarlak çerçeveler renkli kedi gözü üstler

ile birleştirilmiştir. Kırmızılar ,pembeler ve kahverengiler çerçevelerde kullanılan diğer renklerdir.

9-Koyu çerçeveli gözlükler:

Çerçeveler bir çok farklı renkte tasarlanmıştır ama koyu çerçeveler her zaman için tarz olan çerçevelerdendir. Yuvarlak ve kedi gözü kombinasyonlarında fütüristik çerçeve görünümü, gri çerçevelerle asabi kırmızı ve beyaz çerçeveler ile birleştirilmiştir. Koyu çerçeveli kedi gözü çerçeveler ve güzel havai gözlükleri en tarz tasarımlar arasında.

10-Benekli ve sade çerçeveler:

Çerçeveler üzerinde altın boyalı ışıltılı detaylar yer alıyor. Bunun yanı sıra gözlüklerin çerçeveleri üzerinde kondurulan beneklerle şık ve sade tasarımlar elde edilmiştir. Hafif şeftali renkli çerçeveler ve tamamen sade çerçeveler koleksiyonlarda yer alıyor.

11-Yansıtıcı çerçeveler:

Pistlerde görülen ilginç eğilimlerden biride adeta bir ayna gibi görüntüyü yansıtan çerçeveler dir. Bu geçmişten gelen bir trenddir. Gözler kaşlar ve burun köprüsü tamamen gözlükle kaplıdır. Yansıtıcı gözlüklerde mavi, turuncu gibi

canlı renklerin yanı sıra siyah renkte kullanılmıştır.

12-Sarımsı çerçeveli güneş gözlükleri:

Özellikle yuvarlak çerçeveli gözlüklerde sarımsı bir renk tonu kullanılmıştır. Harika çiçek süslemeleri ile Dolce Gabbana gözlüklerini bulabilirsiniz. Sarımsı Ambre çerçeveler, çerçevesiz tasarımlar onları takan modellerin yüzünün yarısını kaplamıştır. Belirgin ve temiz bakmak için sarı tonlu çerçeveler kullanılmıştır.

13-Renkli çerçeveli güneş gözlükleri:

Bir çok tasarımcı çerçevelerin geleneksel renklerini değiştirme yoluna gitmiştir. Nispeten kullanılan koyu gözlüklerin yanı

sıra, kırmızı, mor ve turuncu çerçeveler çok fazla kullanılmıştır. Muhteşem kedi gözü çerçevelerde mor renk ağırlıkta kullanılmıştır. Her zaman daha seksi gösteren renkli çerçeveli gözlükler tasarımcılar tarafından sıkça kullanılmıştır. Elma şekeri kırmızısı ve yeşil çerçevelerde bolca kullanılmıştır.

14-Mavi çerçeveli gözlükler:

Yuvarlak ve kedi gözü tasarımlarında mavi renk en trend renkler arasında gelir. Deniz mavisi tasarımlar yazın yaklaşması ile birlikte çok fazla kullanılmıştır. Bahar için kullanılan renk ise mor renktir. Kedi gözü ve yuvarlak birleşimli

çerçevelerin yanı sıra mavi renk havacı gözlüklerinde de oldukça sık kullanılmıştır. Bahar ve ya düzenlemesi olan mavi renk sizlere eğlenceli bir görünüş verecektir.

15-Altın ve metalik kare gözlükler:

Altın her eğilimde metalik sürümler içinde yer almıştır. Bu yüzden ilkbahar yaz 2018 gözlük trendine de yansımıştır. Açık renk camlı kare çerçeveler üzerinde parıldayan altın rengi oldukça şık görünüyor. Gözlükler üzerinde altın mücevherlerin ağırlığı da görülüyor. Plastik altın çerçeveler, pembe, açık mavi ve toprak tonları kare tasarımlara yansımıştır. Gümüş versiyonlu ışıltılı çerçeveler bronzlaşmış ten ve koyu ruj ile

harika görünüyor.

16-Fütüristi güneş gözlükleri:

Eğer asi ve fütüristik modeller isterseniz ilkbahar yaz gözlük trendlerinde serin çağdaş parçaları bulabilirsiniz. Ağır bezemeler ve ilginç sanatlar gözlüklerde yer alır. Siyah ve gri çerçevelerde fütüristik teknoloji dünyanın çizgilerini görebilirsiniz. Dikdörtgen çerçeveli gri gözlükler dikkat çekenler arasında.

17-Plastik çerçeveli camlar:

2016 sezonunda çerçevelerde farklı malzemelerde kullanılmıştır. Bunlardan biride plastik çerçeveler. Plastik çerçevelerde

farklı tonlar kullanılmıştır.3 D efektler , muhteşem turuncu plastik çerçeveli gözlükler ombre çerçeveler, leopar baskılı plastik çerçeveler 2018 sezonunun en hoş gözlük tasarımlarından.

18-Çerçevesiz gözlükler:

Çerçevesiz gözlüklerde 2018 trend aksesuarlarından kesinlikle Mavi gölgeli yüzü kapsayacak biçimde tasarlanan havacı gözlükleri ,sarı tonlu gözlükler en güzel tasarımlar arasında ayrıca benekli çok daha küçük boyutlu gözlüklerde koleksiyonlarda yer alıyor.

Renkli trend: Aynalı güneş gözlükleri

80'lerdeki haliyle akıllarda kalan aynalı güneş gözlükleri bu yaz yeniden hayatımıza girmeyi başardı... Geçmişte bu gözlükleri takanlara zevksiz damgası vurulmuş olsa da bu sezon dünyaca ünlü tasarımcıların koleksiyonlarında aynalı camlar ilk sırada yer alıyor.

Birbirinden şık tasarımlarıyla sokak stiline ışık tutan aynalı gözlükler modanın değişen rüzgarlarına uyumlu bir biçimde ayak uyduruyor. Durum böyle olunca ünlü isimler de bu moda uydu. Aynalı gözlük trendinin öncülleri arasında dünya starlarından Paris Hilton, Heidi Klum, Selena Gomez gibi isimler yer alıyor.

İLK AMERİKAN ASKERLERİ KULLANMIŞ

İlk aynalı gözlükler, Ray-Ban tarafından 1930'lu yıllarda üretilmiş ve Amerikan Ordusu'na satılmış. Aynalı gözlükler 1940 ve 1950'li yıllarda polislerin, ordu mensuplarının ve pilotların kullandığı bir gözlük çeşidi olmuş. Sebebi ise rahatsız edici güneş ışınlarını engelleyerek gözü üst seviyede koruması ve gözlerin dışarıdan gözükmemesiymiş. Şimdilerde sporcuların güneşten korunmak için sıklıkla kullandığı bu gözlükler, çeşitli model ve çerçeveleriyle yükselen bir moda trendi olarak yeniden karşımıza çıktı.

STİLİNİZLE BÜTÜNLEŞTİRİN

Aynalı gözlük trendini uygularken, bu trendi stilinizle bütünleştirmek ve gözlük seçimlerinizde size yardımcı olacak birkaç ipucunu paylaşalım. Öncelikle gözlük seçimlerinizde yüz hatlarınızın etkili olacağını hatırlatalım. Yuvarlak yüz hatlarına sahipseniz, köşeli ve geniş olan yüz hatlarınızı biraz aşan gözlük çerçevelerini tercih edebilirsiniz. Böylece yüz hatlarınızda görsel bir denge yaratmış olursunuz.

Yüzünüz üçgen bir biçimde, alın bölgesinde geniş çene kısmına doğru incelen bir yapıda ise yuvarlak hatlı ve kalın çerçeveler seçmeniz uygun olabilir.

Yüz hatlarınız oval bir biçimde geliyorsa, dikdörtgen modelleri seçebilirsiniz. Gözlüğün büyüklüğünün elmacık kemiklerinizi geçmemesine de özen göstermeniz gerekir. Dikdörtgen biçimde yer alan gözlükler seçimleriniz arasında en çok dikkat etmeniz gereken modeller arasında yer alıyor. Bir büyüğü yüzünüzde abartılı ve itici gözükürken, bir küçüğü ise yüzünüzde kaybolabilir. Kare yüz hatlarının elmacık kemikleri ve çeneleri çıkıktır. Bu yüzden oval ve kıvrımlı gözlükler seçmeniz doğru olur.

Cep Telefonları Gözü Bozar mı?

Bayramlar tüm toplumlar için birlik, beraberlik, huzur, neşe demek.

Ateş çemberindeki çevre coğrafyalara ve iç huzursuzluklara bakınca bugünlerde en çok ihtiyacımız olan bayram havası.

Bayramları kimimiz geleneksel şekilde yaşarken, kimimiz de dinlenme fırsatı olarak görüyoruz. Bu özel günleri nasıl değerlendirecek değerlendirelim mesajlaşma, telefonlaşma oldukça zamanımızı alıyor. Bir kısmımız sosyal medya aracılığıyla toplu bir kutlama mesajı paylaşırken bazılarımız da ellerde cep telefonları aramalara, mesajlara teker teker yetismeye çalışıyoruz. Bazen bir misafirlikte bile herkes elindeki cep telefonları ve tabletlerle ortamdan kopup gidiyor. Çocukların da ellerinde artık oyuncaklar yerine tabletler, cep telefonları var.

Göz Yorgunluğu

Bu bayramda da 7'den 77'ye hiç kimsenin elinden cep telefonu düşmeyecek yine. Yine anneler, babalar çocuklara "bırak onu elinden, gözün bozulacak!" diyecek. Peki, gerçekten öyle mi? Teknolojinin hayatın her alanına girmesiyle cepteki bağımlılık TV ve bilgisayardan çok daha yaygın. Bu gerçeklerden tam kaçabilmek mümkün değil.

Öncelikle tabletler ve cep telefonlarının gözü bozmadığını söyleyelim.

Hatta göz tembelliği olan bir çocuğun daha iyi gören gözünü bantlayarak gözlükleriyle tembel gözünü fazladan çalıştırmak için televizyonu, bilgisayarı ve cep telefonu oyunlarını özellikle önermekteyiz. Ancak uzun süreli ve dikkatli bakış, normal gözlerde bile doğal göz kırpması sayısını azalttığından kuruma, yanma, batma, kızarıklık, yorgunluk ve ara ara refleks sulanmalar yapabilir.

Uzun süre yürümek ayakları nasıl yoruyorsa uzun süreli, çok yakından bakış da gözleri yorabilir. İyi bir ayakkabı ayakları nasıl rahat ettirebilirse göz ölçülerine uygun bir gözlük de gözleri rahat ettirebilir. Yine de en iyi ayakkabıyla bile sürekli ayakta kalmak, yürümek ayakları nasıl yoracaksa en uygun gözlükle bile uzun süreli yakın bakış da gözleri yoracaktır.

Bu nedenle her şeyde olduğu gibi ölçülü olmak, aşırıya kaçmamak gerekiyor. Gönlünüzce güzel bir bayram geçirmenizi diler, saygı ve sevgilerimi sunarım.

Çeşitli makyaj malzemeleri gibi, ezbere, muayenesiz kontakt lens kullanımı da alerjik göz nezlesi etkenlerinden biri. Aynı zamanda konu komşunun tavsiyesiyle bazen aile boyu kullanılan, özellikle kortizonlu göz damlaları da bazı şikayetleri geçirmesine rağmen, faydadan çok kalıcı zararlar verebiliyor.

Umutluz olmayın

Kullanılabilir su kaynaklarının gün geçtikçe azalması yaşam türlerini tehdit ediyor.

İnsanoğlu, dünyada kıymetini bilemediği suyu kızıl gezegende arıyor. Ama hálá her şeyin sonu gelmiş değil. Bireysel olarak alacağımız önlemlerle tabiatın gizli tehdidi kuraklığa karşı gelebiliriz.

Bilsek de bilmesek de, istesek de istemesek de havanın içinde ve suya bağımlı yaşıyoruz. Havadan sudan konular hayatımızda giderek daha da büyük önem kazanırken, açıklanmaya ve yorumlanmaya muhtaç ayrıntılar içeriyor. Yıllardır bu köşede ve çeşitli gazetelerdeki yazılarımla aktarmaya çalıştığım bu konuları ikinci kitabımda değerli okuyucularıma derli toplu bir şekilde sunmaya çalıştım. Hayykitap'ın "Yeryüzünün Ahengi" serisinden yayınlanan "Havadan Sudan" isimli kitabımda, köşe yazılarımda ve üniversitedeki derslerimde kullandığım gibi sade bir dil ve üslupla; önce bilgilendirmeye, sonra olası felaket ve afet senaryolarını anlatmaya, son olarak da uygulanabilir çözüm önerileri sunmaya çalıştım.

UNUTULMADAN YAZDIM

Eğlendirerek bilgilendirmeyi hedeflediğim kitabın değerli okuyucuları bu sayede hem doğayı tanıyacak, onu koruma bilinçlerini geliştirecek, hem de güncelliğini hiç kaybetmeyen iklim, hava ve su ile ilgili önemli problemimiz hakkında doğru bilgilenecek.

Susuzlukla boğuşan ağaclar, seller, yağmur bombaları, kuruyan göller, ölen balıklar, Kuran'daki yağmurlar, sıcak hava dalgaları, 24 saat çalışan klimalar, incelen ozon, bas bas bağırarak elektronik kirlilik, ana rahmine kadar sızan kimyasallar, deprem fırtınaları, kıyı şeridinde yükselen sular, rüzgârgülleri, fırladıklar, poyrazlı şiirler, gök gürültülü sağanak yağışlar, alçak ve yüksek basınçlar, yoldan önce donan üst geçit ve viyadükler, çevreye Fransız kalan siyasi partiler, fırtınalar, türbülanslar, asit yağmurları, küçük bir çocuktan küresel ısınmayla ilgili büyük öneriler, kalkan ağlarına takılan yunuslar, tüyünden çapari yapılan martılar... Hiçbirini unutulmadan ele almaya çalıştığım yazılardan

oluşan kitap, karikatürlerle desteklendi.

BEYAZ ADAMA SORUYORUM

Küresel ısınma, sıcak hava dalgaları, sel baskınları, tükenen doğal kaynaklar insanoğlunun doğayı kontrol altında tutma, hükmetme isteğinin sonucu onun bize ve gelecek nesillere isyanıdır. Yıllardır zehirli atıklarını doğaya bırakan, sera gazlarını soluduğumuz havaya salan insanoğlu için “Tabiatın gönlünü almanın tam vakti”dir.

En bilimsel mevzularda “havadan sudan” konuşan bir akademisyen olarak tüm insanlığa kitabımla sesleniyorum: “Sakın umutsuz olmayın!”

Susuzluk, kuraklık, küresel ısınma, sıcak hava dalgaları, sel baskınları hakkında önce bilgilendiriyor, sonra olası felaket ve afet senaryolarını süregelirken beyaz adama soruyorum: “Son ırmak kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde; beyaz adam paranın yenilemeyen bir şey olduğunu anlayacak mı?”

Havadan sudan konuşmanın, havadan sudan yazmanın asıl şimdi tam zamanı... Yoksa gelecek için çok geç olacak! Siz de önce bu kitap ile bilgilenin sonra da doğa ananın kalbini kazanmak için üstünüze düşen görevleri yerine getirin.

Sağ ve sol cama farklı indeksler kullanılarak cam kalınlıklarını dengelemeye çalışmak doğru bir işlem midir ?

Görüntü kalitesi ve kullanım konforu ile ilgili sorunları minimuma indirmek istiyorsak, her iki camın aynı indeksteki materyelden yapılması gerekmektedir.

Bir müddet önce bazı optisyenler (sosyal medya hesaplarında yayınlayıp meslektaşlarını bilgilendirmek amacıyla) sağ ve sol cama farklı indeksler kullanılarak cam kalınlıklarını dengelemenin doğru bir işlem olup olmadığı konusunda benden değerlendirme istediler.

Kendilerine görüşlerimi özetledim. Bu ay ki yazımda bu konuya yeniden değinmeye, konuyu daha kapsamlı olarak ele almaya ve daha fazla optisyene ulaştırmaya karar verdim.

Çerçeve şekli ve ekartmanı, montaj detayları ve reçete değerleri nedeniyle sağ ve sol camlar

arasında oluşan kalınlık farkını asgari düzeye indirebilmek için Türk gözlükçüsünün yaygın çözümü, sağ ve sol camlar için farklı indeksteki camları kullanmaktır. Konveks reçetelerde uygulanan diğer bir çözüm de sağ ve sol camlar için farklı çaplardaki camların kullanılmasıdır. Sağ ve sol konveks camların kalınlıklarını dengelemek için bazen farklı boyutlarda oval camlar, bazen de bir cam oval, diğeri de yuvarlak olarak üretilmektedir. Konkav camların kenar kalınlıklarının dengelenmesi için de bazen daha ince olan camın merkez kalınlığı artırılmaktadır. Konveks reçetelerde farklı çaplardaki camların kullanılmasında ve konkav camlarda

daha ince olan camın merkez kalınlığının artırılmasında herhangi bir sorun olmadığı halde sağ ve sol camların farklı indekslerdeki materyellerden üretilmesinin %100 doğru olduğunu söyleyemeyiz.

Farklı gözlük camı materyellerinin indeks dışında başka farklılıkları da vardır. Örneğin; Abbe Değeri, Işık Absorbsiyonu, Materyalin Rengi vs. Abbe Değerleri farklı olduğu zaman iki camın oluşturduğu "Kromatik Aberasyon" farklı olur. Absorbsiyon farkı nedeniyle de iki camın değişik dalga boyundaki ışınları geçirgenliklerinde fark olur. İki camın farklı renklerde olması da iki gözün objeleri (az da olsa) farklı renklerde algılamasına neden olmaktadır. İki gözümüz olduğu halde objeleri "Tek" olarak görmemizin nedeni, iki görüntünün beyindeki görme merkezinde birleştirilmesidir. Farklı Abbe Değeri, farklı ışık geçirgenliği ve farklı rengi olan materyellerden üretilen iki gözlük camının oluşturduğu görüntüler az da olsa farklı olacağından, beyinde birleştirilen iki görüntü tıpatıp aynı olmayacaktır. Doğru olarak merkezlenen, farklı indekste olan camları kullanan birçok gözlük kullanıcısı binoküler görüntü kalitesi hakkında şikayet belirtmediği halde bazı hassas kişilerin sorun yaşadıklarını biliyoruz.

Görüntü kalitesi ve kullanım konforu ile ilgili sorunları minimuma indirmek istiyorsak, her iki camın aynı indekste materyelden yapılması gerekmektedir.

En iyi dengeleme için önerilerim şunlardır:

- Siparişe birlikte çerçeve Rx Laboratuvarına gönderilmelidir. Camların kalınlık dengelenmesi istenildiği durumlarda çerçevenin olabildiğince kalın "plastik" materyelden üretilmiş olmasını öneririm. Daha kalın plastik çerçeveler camların kalınlıklarını daha iyi kamufle edecektir. Camların görünüşü itibarı ile en kötü çerçeveler, faset ve nilör olanlardır.
- Sağ ve sol pupilla mesafeleri ve Optik merkez montaj yükseklikleri sipariş anında mutlaka belirtilmelidir.
- Sağ ve sol camın silindir değerlerine ve aks yönlerine bağlı olarak bazen tüm çabalara rağmen cam kalınlığı açısından çok estetik so-

nuçlar elde edilemez. Bazen camlar şakak taraflarında dengelenirken ,üstte veya altta dengelememektedir.

Sağ camın +1.00 +3.00 x 90 ve Sol camın +3.00 Sferik olduğunu düşünürsek, sağ cam ile sol camın kenar kalınlıklarını tüm cam periferisinde hiçbir zaman dengelemek mümkün olmayacaktır. Bu gözlükte Sağ cam her zaman üst kısımda daha kalın olacaktır. Yukarıdaki örnekte çerçevenin "B" boyutu daha küçük olduğu durumlarda (veya montaj yüksekliği daha fazla olduğunda) camların üst taraftaki kalınlıkları her zaman daha fazla olacaktır.

- Konveks reçetelerde daha dengeli ve estetik gözlükler için önerim, "A" boyutu olabildiğince küçük ve "B" boyutu da olabildiğince büyük olan sırası ile yuvarlak, oval ve dörtgen (çekik olmayan ve üst kısmı hafif bombeli şekilde olan) çerçevelerin tercih edilmesidir.
- Konveks reçetelerde daha dengeli ve estetik gözlükler için camların genellikle Rx olarak üretilmesi gerekmektedir.
- Konkav camların dengelenmesi için camların merkez kalınlıkları (genellikle sadece bir camın) standart dışı bir değerde üretilmesi gerekir. Sağ camın -1.00 -3.00 x 90 ve sol camın da -1.00-1.00 x 180 olduğunu farz edersek bu gözlükte sağ cam şakak tarafında bayağı kalın olacaktır. Önerebileceğim çözüm, Sağ camın merkezinin normal kalınlıkta ve sol camın (çerçeve ve cam merkezleme detaylarına bağlı olarak) merkez kalınlığının da standart değerlerden 2-3 mm daha kalın olarak (her iki camın) 1.67 veya 1.74 ham maddeden üretilmesidir. Bu şekilde üretilen camlar şakak tarafında dengelenecek, fakat o zaman da sol cam üst tarafta bayağı kalın olacaktır!
- Konkav reçetelerde daha dengeli ve estetik gözlükler için önerim, "A" boyutu olabildiğince küçük olan sırası ile yuvarlak, oval ve dörtgen (çekik şekilde olmayan) çerçevelerin tercih edilmesidir.
- Daha ince camlar istiyorsak tabii ki her zaman daha yüksek indeksli materyal kullanmamız gerekiyor.

Zamana dair...

Görüyorum, her gün geçiyorsunuz.

Geçiyorsunuz da bu aceleniz ne ?
Biraz yavaşlayın, bir soluklanın.
Biz de bir nefes alalım.
Sizi izlerken başımız döndü.
Daha dün pazar değil miydi? Al bu gün haftası oldu.

Pazartesi, salı, çarşamba, sonrasını sayamıyorum bile.
Sonra yine pazar. Öyle bir koşturuyorsunuz ki, tutabile-
ne aşk olsun.
N' oldu bütün bir haftadan akılda kalan? Yolsuzluk
soruşturmaları, Çarşı' nın mahkemesi, Veli Kavlak' ın
centilmenliği, Arada, annem'in tomografisi, derken hafta
bitti.
Gazeteden başımı kaldırdığımda kapının önünden ge-
çen bir tanıdığış işaret ediyorum. "Bu adam gözlük bor-
cunu getirdi mi?"
"Günaydın" diyorlar. 3 ay olmuş borcunu ödeyeli..

İşte böyle hızlı geçiyorsunuz. SGK'den haklarını sorma-
ya gelenler var. "Siz daha yeni aldınız sayılır" dediğimde
de gülüyorlar. "Yeni dediğın çerçeveler 3,5 yıl oldu, hala
zamanımız gelmedi mi?"
Gerçi oldum olası hep bir aceleniz vardı, hep bir yerle-
re yetişmek için koşup dururdunuz ya, bu son yıllarda
depara kalktınız. Evet! daha dün, boşandım, önceki gün
evlendim, geçen hafta askerden geldim. Ondan önce
sokakta çivi oynuyordum. Kucaktaydım, Daha evvelini
hatırlamıyorum. Bu kısa özeti bile aratır oldunuz. Hele
400 tan sonra...

Daha anlatacaklarımı bitirmeden, aaa,geçti bir gün. –
Dur yolum düşerse bir Serdar'a uğrayayım –diyeli 10
gün olmuş.
Hayır !... Sorun bende mi? sizin hızınızda mı ? Bile-
miyorum. İnsan size güvenip plan, milan da yapamaz
yani. Bence siz, zaman olarak bir doktora falan görünün.

Hem biliyor musunuz?

Acelecilik ve telaş, bir modern çağ hastalığıdır.

Bir düşünsenize, siz 100 yıl önce bu kadar telaşlı mıy-
dınız ? 200 yıl önce sizinle beraber insanlar da can
sıkıntısından ölüyorlardı herhalde. Yavaş,durgun, sindire
sindire akıp gidiyordunuz. Çevrenizde ne olup bittiğın-
den haberiniz vardı.

Şimdi öyle mi ya ?

Bu acelecilik sizi sinirlide yaptı. Bize karşı da gün geç-
tikçe hoyrat davranıyorsunuz. Hani soyut bir kavram
olmasanız, nerdeyse cinsel problemleriniz var diye dü-
şüneceğim.

Bak, yanlış anlama, zaman kardeş, niyetim sizi üzmemek
değil. Ama emin ol, size yetişemiyorum. Tamam, benim
de suçum var. Kendimi geliştirmedim, zevk alabileceğım
hobiler edinmedim, günü verimli kullanamadım ama...
Siz de dur- durak bilmiyorsunuz canım !..

Bak benim gibi düşünenler de çok sayıda varmış ki,
yavaş şehir diye bir şeyler ortaya çıkarmışlar. Valla, bana
da mantıklı geliyor. Sakın tehdit gibi algılama ama, beni
daha fazla sıkıştırmana izin vermek istemiyorum. Sen
farkında değilsin ama, her aceleciliğinde bende de bir
takım değişiklikler oluyor.

Saçlarım gitti, ağırlığım arttı, artık eskisi kadar da gü-
lemiyorum. Yüz hatlarım sertleşti, daha bir ciddi gö-
rünüme sahibim. Sesim acayip derece de kalın. Şarkı
söylerken bile kendim duymak istemiyorum. Bunlar
hep senin marifetin. Senin sayende bu değişimlerim. Bu
hızla gidersen sonumdan gerçekten korkuyorum.

Sakın ukalalık olarak alma.

50 küsür Yıllık hukukumuzla güvenerek senli-benli konuşmaya başladım.

Gel, senle bir anlaşma yapalım. Sen biraz yavaşla. Çok değil ama. Sen bilirsin bunun ölçüsünü.

Can sıkıntısından öldürmeyecek kadar yavaş, Hayattan keyif alacağım kadar hızlı.

Ben de karşılığında, varlığını onore edeyim. Kimseye karşı ZAMANIM YOK demeyeyim.

Bu söylediğim senin için çok ta önemli değil biliyorum. Seni tehdit edecek gücüm yok. Aslında bir çok konuda ilaç gibi ve adaletli olduğunun da farkındayım, hızından şikayete de hakkım yok.

Ama, ne yapayım ?

Başkaları gibi, SENİ KULLANAMIYORUM.

Ayrıca sen de hiç fırsat vermeyip, geçip gidiyorsun. Bir tarafta doğum günüm, öte yanda yılbaşı.

Sen son hızla geçmekte kararlısın ya, geç bakalım. Geç anasını satıyım! Geç! Nasıl geçersen geç!.

Özgür Ülkenin Özgün Şehri... *Londra*

Günlük konuşmalarımızda İngiltere olarak andığımız Birleşik Krallık, aslında İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan oluşan bir birleşik ülke. Bir zamanlar, "Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk" adıyla anılan çok renkli, çok kültürlü; bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

İstanbul'dan hareketle üç buçuk saat süren uçak yolculuğundan sonra Londra'nın beş havaalanından biri olan Stansted Havaalanı'na inerken uçağın penceresinden Londra'nın altın gibi parlayan ışıkları aşağıdaki hayatın renkliliğini anlatır gibi. Gerçekten de ıslıl ıslıl göz kamaştıran bir şehir karşılıyor bizi.

Zenginliği, ısıltısı, canlılığı ile hemen sizi içine alıveriyor bu sekiz milyonluk metropol. Bir saat bile boş kalamayacağınız, sürekli değişen bu kentte her an yapacak bir şey ya da gidecek bir yer var. Sergiler, müzeler, konserler, kütüphaneler, alışveriş merkezleri, lokantalar, şovlar, mağazalar, parklar sizi bekliyor. Hele bir de tarih merakınız varsa kaybolup gideceğinize garanti verebilirim.

Havaalanında karşımıza çıkan ilk İngiliz,

pasaport kontrolünü yapan polis oluyor. Gayet kibarca ve güler yüzle, "Hoş geldiniz," diyerek karşılıyor bizi. Hemen kontrolünü yapıyor ve pasaportumuzu geri verirken iyi tatiller dilemeyi de unutmuyor. Danışmayı bulup şehir merkezine nasıl gideceğimizi soruyor ve en hesaplı ulaşımın, bir kat alttan giden tren olduğunu öğreniyoruz. Danışmadan öğrendiğim kadarıyla taksi doksan-yüz pound yazıyormuş, oysa tren yirmi iki buçuk pound. Bir poundun neredeyse üç lira olduğunu düşünürsek, aradaki farkın epeyce hatırı sayılır olduğu anlaşılıyor.

Dünya sıralamasında pahalı ülkeler arasında sayılan İngiltere'de karşılaştığınız her fiyatı üç ile çarparsanız karalar bağlar, ne bir şey yiyebilir ne de alışveriş yapabilirsiniz. Herhangi bir şey beş pound ise beş pounddur. Üç ile çarpmak keyfinizi kaçırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Tren ile kırk beş dakikada Marble Arch'ta iniyor, oradan da taksi ile Hammersmith semtindeki Victoria dönemi binalarından oluşan bir sokakta, evden bozma küçük otelimize kavuşuyoruz. Londra merkezden başlayarak, dairesel olarak altı bölgeye ayrılmış. Hammersmith, ikinci bölgede. Metro ve otobüs

Çok renkli, çok kültürlü, bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

biletleri buna göre fiyatlandırılıyor.

Otelin resepsiyonunda Pakistanlı bir genç karşılıyor bizi. Güler yüzle odamızı gösteriyor. Oda üç metreye üç metre ölçülerinde, yani dokuz metrekare. Bırakın odada adım atmayı, valizlerimizi bile içeri alamıyoruz. Pakistanlı Hüseyin hemen sorunu çözüyor ve otelin en büyük şömineli odasını bize veriyor.

Dışarı çıkıp, Hammersmith metro istasyonunun karşısında bir kafede bir şeyler atıştırıp, kahvelerimizi de içtikten sonra otelimize dönüyor ve günü bitiriyoruz.

Sabah pırıl pırıl bir hava karşılıyor bizi. Aylardan kasım, dahası yağmurdan gözümüzü açamayacağımızı düşünerek geldiğimiz Londra'da güneş var. Kahvaltıya iniyoruz, servis yapan genç bir kız. Adeta moda dergisinden

fırlamış bir manken. Boyu posu, endamı, kaşı gözü... Bir sarışın afet. Kıza bakmaktan kahvaltı yapamıyoruz. Masaya servis yapıyor, "Aman efendim, siz zahmet etmeyin ben

edeyim,” diyesim geliyor. Getir yurduma sal televizyoncular sokağına, el âlem güzel görsün. Hele bir de otelin dış merdivenlerini ayağında terlik, hortumla su tutarak yıkarken görünce acımadım, dersem yalan olur. Öğlene kadar çalışıyor, otelin odalarını temizliyor, dış merdivenlere kadar yıkıyor, kahvaltılarını veriyor, bulaşıkları yıkıyor ve gidiyor.

Dünyaca ünlü, kızarmış tost ekmeği, yumurta, salam ve fırınlanmış fasulyeden oluşan geleneksel İngiliz kahvaltı tabağından damak tadımıza uyanları seçip yiyerek kahvaltı faslını bitiriyoruz. Hava 12 derece, yağış yok, hatta güneş zaman zaman güneş gözlüğü bile taktırıyor. Bir turist daha ne ister?

Londra, suyun şekil verdiği ve köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra’nın pırlanta gerdanlığı gibi. Nehrin etrafına dizilmiş St.Paul Katedrali, Tower of London, Westminster Abbey, Big Ben ve parlamento binası da gerdanlığın taşları gibi.

Thames Nehrinin üzerinde sekiz adet köprü var. Nehrin kenarında yürüyerek, kafelerinin keyfini çıkartmak, kahvelerinin tadını almak, ara sokaklarda kaybolmak hiç bu kadar neşelendirmemişti bizi. Gittiğimiz her yerde büyük turist gruplarıyla karşılaşıyoruz. Bu kış günü bu kadar turist almasına şaşırıyoruz. Herkes elinde harita ile bir sonraki gideceği yeri arıyor. Şehrin altı örümcek ağı gibi metro ile donatılmış. Dünyanın ilk toplu taşımalarını yapmakla övünüyorlar. Bütün Londra’yı metro ve otobüs ile gezebilirsiniz ama önerim mümkün olduğunca yürüyerek gezmeniz. Her sokakta karşınıza sürpriz bir eser veya müze ya da bir güzel pub çıkabiliyor çünkü.

Buckingham Palace, Big Ben ve House of Parliament gibi turistik yerlerin dışında, 1805 yılında Amiral Lord Nelson’un Napoleon’u yendiği Trafalgar Savaşı anısına yapılmış anıtın olduğu Trafalgar Meydanı’ndaki Ulusal Müze ve Ulusal Portre galerisi, British Museum ve Bilim Müzesi mutlaka gezilmesi gereken yerler. Dünya tarihi ve bilim alanındaki

gelişmeleri bu müzelerde gözlemleyebilir, İngiliz tarihi hakkında biraz daha fazla bilgiye sahip olabilirsiniz. Hemen eklemeliyim ki Londra’da birçok müze ücretsiz.

Kraliçe II. Elizabeth’in yönetiminde, yazılı bir anayasası bile olmayan, demokrasinin ve futbolun beşiği bir ülkede sokakları adımlamak değişik bir duygu. Kraliçe, hâlâ çok önemli bir kişilik. Halkın gözü kulağı kraliçede. Kraliyet düğünlerinin bütün dünyada ne kadar ilgi gördüğünü hepimiz biliriz. Kısa bir zaman önce Prens Charles ve Prenses Diana’dan olan torun Prens William’ın, Kate Middleton ile evlendiği masal gibi düğün, bütün dünyayı ekran başına kilitlemişti.

Kraliyet ailesinden herhangi birinin attığı her adım haber oluyor. İngiliz kızlar taze gelin Kate Middleton’u kendilerine örnek

alıyorlar. Middleton her gün bir derginin kapağını süslüyor, gazetelere haber oluyor. Ve İngiliz halkı da sıkı bir şekilde takip ediyor. Her akşam tüm metro istasyonlarında ücretsiz olarak “London Evening Standart” gazetesi dağıtılıyor. Yani herkes her şeyden neredeyse zorla haberdar ediliyor.

Bir hafta Londra’yı gezmek için ideal bir

Londra; suyun şekil verdiği, köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra’nın pırlanta gerdanlığı gibi.

süre. Thames Nehri kenarındaki dev dönme dolap London Eye, Waterloo Station, St. Paul Katedral, Big Ben saat kulesi, Hyde Park, London Bridge (Londra köprüsü), Tower Hill, Tower Bridge, Victoria, Sloane Square, Piccadily Circus, Leciester Square, Oxford Circus, New Bond Street, Camden Town, Covent Garden, Kew Garden, Richmond, Liverpool Street, Knightsbridge, Trafalgar Square, Chinatown, Soho mutlaka görülmesi gereken yerler. James Bond'u anlatan kurşun

şeklindeki bina ve yeni yapılan piramide benzetilen Londra'nın en uzun binası da ilginizi çekebilecek yerlerden.

Londra'da İki tip taksi var. Biri, yoldan çevirebileceğiniz, sevimli nostaljik bir tarzı olan ve oldukça pahalı taksiler; diğeri ise rezervasyon yaptırarak kullanabileceğiniz mini cab denilen taksiler. Ulaşım konusunda (Transport for London) web sayfası "www.tfl.gov.uk" size çok yardımcı olacaktır. Bu web sitesinden, şehir içindeki bütün ulaşımınızı planlayabilirsiniz.

Thames Nehri'nin iki yakasına kurulmuş Londra, West End ve Central London olmak üzere ikiye ayrılmış. Waterloo Station, Londra'nın merkez demiryolu istasyonu. Waterloo'ya geldiğiniz zaman London Eye, Southbank Centre, Big Ben, Tate Modern Sanat Galerisi, Embankment, Southwark, Waterloo Bridge, County Hall, Queen Elizabeth Hall, King's College ve IMAX'a ulaşmanız çok kolaylaşacak. Eğer yürümeyi seviyorsanız, hepsini yürüyüş mesafesinde sayabilirsiniz. Zaten çoğu Thames Nehri'nin çevresinde bulunuyor.

Kraliyet ailesine ait pek çok mücevherin

sergilendiği Tower Hill, ilgi çeken yerlerin başında geliyor. Çok şaşıla olmasa da kocaman bir saray. Hemen yanında Thames Nehri'ndeki sekiz köprüden biri olan mavi köprü, Tower Bridge ve karşısında bulunan Central London bölgesi yer alıyor.

Londra, yüzyıllar boyunca dünyanın her yerinden gelen gezginlerin gözde duraklarından biri olmuş. Aynı ilgi bu gün de sürmekte. Bu ilginin bir nedeni de şehre gelen herkesin kendini ev sahibi gibi hissetmesi. Gerçekten biz de birkaç saat içinde yabancı olduğumuzu unutup, havasına kapılıyorruz. Londralıların kibarlığının da bunda önemli bir payı olduğunu söylemeden geçemeyeceğim. Hiç bir yerde duyamayacağınız kadar "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" sözlerini duyacağınızdan emin olabilirsiniz.

Bir arkadaşım, "Londra'yı gezerken hiç acele etme, nasıl olsa bitiremezsin," demişti. Gerçekten de hiç acele etmeden, sindire sindire gezmek gerekiyor. Roma imparatorluk döneminin Londinium'undan Victoria hükümdarlığına; İkinci Dünya Savaşı'ndan günümüze dek üst üste geçmiş zengin bir tarih ve kültürü keşfetmenin oldukça zor olduğuna

karar veriyor, acele etmekten vazgeçiyoruz.

Dünyadaki nüfus hareketliliğinden en çok nasibini alan ülkeler arasında olan İngiltere'nin başkenti Londra giderek daha da popülerleşmekte. Londra'da yaşayan insanların etnik çeşitliliğine bakarsanız adeta bir dünya başkenti gibi. Üç yüz çeşit dil konuşulduğunu okumuştum. Zaten sağa sola baktığınızda göreceğiniz Araplar, Afrikalılar, Çinliler, Filipinliler, Avustralyalılar, Karayiplerden gelenler, Hintliler, Taylandlılar ve daha birçok ulustan insanı görmek olası. Ayrıca Londra'nın yılda on milyon turist ağırladığını

da eklemeliyim. Pahalılığına rağmen bu kadar insanı kendine çekmesi, şehrin bir tılsımı olduğunu düşündürüyor bize.

Bir şehri gezmenin en iyi yolu turistik yerlerden başlamaktır. Önce en ünlülerinden başlayıp daha sonra ara sokaklara dalarak öteki yüzünü tanımak gibi bir alışkanlığımız var. En uygun taşıtla, yani ayaklarımızla gezecek, yavaş da olsa tadını çıkararak hatta sürpriz bir şeyler görme olasılığını da kaybetmeyeceğiz.

Metro ile Trafalgar Meydanı'na ulaşıyoruz. Meydan cıvı cıvı! Güvercin besleyenler, bir şeyleri protesto eden protestocular, sokak sanatçıları, müzisyenler ellerinden geleni yapıyor. Nereye bakacağınızı şaşırtıyorsunuz. Amiral Nelson'un elli iki metre yükseklikteki heykeli meydanı tepeden izliyor. Meydana bakan kamu binalarının arasında biri var ki görmeden gitmek olmaz. Zaten kapısındaki insan kuyruğu ile kendini gösteriyor. Evet "National Gallery" dedikleri ulusal müze.

Sırada, zaman zaman kraliçeye ev sahipliği de yapan Buckingham Sarayı var. Kraliçenin sarayda olup olmadığını gönderdeki bayraktan anlıyoruz. Kraliçe sarayda ise bayrak göndere çekiliyor. 1702 yılında Buckingham Dükü için yapılmış bu saray, simge yapılardan biri.

Saat 11.30 u bekliyoruz. Sarayda nöbet değişimi yapılacak. Dillere destan bu tören için binlerce kişi meydanı dolduruyor. Sarayın avlusuna bakan parmaklıklar hınca hınç dolu. Herkes fotoğraf makinelerini hazırlamış bekliyor. Atlı polisler güvenliği sağlıyor.

Yaklaşık yarım saat süren tören, bandonun çaldığı melodilerle saat 12.10 civarında tamamlanıyor.

Saraydan ayrılıp biraz yukarıya çıkıyor ve kraliçenin atlarının bakım gördüğü Royal Mews'e geliyoruz. Ahırda kraliyet düğünlerinde kullanılan ve gelinleri taşıyan arabalar sergileniyor. Dışarı çıkıp biraz dinlenmek amacıyla bir *pub*'a giriyoruz. Barda on civarında fıçı bira musluğu var. Garsona sadece bira, dersiniz size "bitter" yani acı dedikleri siyah biradan getiriyor. Mayasına kattıkları şerbetçiotu nedeniyle biraz acımsı olan bitter biranın adına hiç de uymayan bir tadı var. Gayet yumuşak ve meyvemsi! En çok içtikleri birayı "Ale" olarak adlandırıyorlar. Bizim bildiğimiz, alıştığımız biranın adı ise "Lager". Bira isteyenler çeşmelerin üstünde yazan isimleri söyleyerek istiyorlar. Ortaya bir karışık yap da diyebilir, hiçbirinin tadından mahrum kalmayabilirsiniz. O zaman, yarım pint dedikleri 250 ml'lik

Londra'da, en eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla pub olduğu söyleniyor.

küçük bardaklarla sekiz çeşit birayı masanıza diziıyorlar.

Londra'da, neredeyse bütün *pub*'lar çok güzel dekore edilmiş. En eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla *pub* olduğu söyleniyor. Biz, daha yürüyecek çok yolumuz olduğu için bira tadımını daha sonraya erteliyor, kahve ile yetiniyor ve yine sokaklara atıyoruz kendimizi. Hedefimizde, 1065 yılında yapılan ve dört yüz yıl kraliyet

ailesine ev sahipliği yapan Wesminster Palace (saray) var. Sarayın sadece Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası halka açık. Bir yanda Victoria Tower, diğer yanda Big Ben saat kulesi. Londra'nın kalbindeyiz sanki. Big Ben adının, kulenin adı olmayıp kuledeki on üç buçuk ton ağırlığındaki çanın adı olduğunu not ederek nehir kenarına iniyoruz.

Nehrin diğer yakasında, Parliament Meydanı'nın tam karşısında bulunan ve neredeyse tüm Londra'dan görünen, dünyanın en büyük dönme dolabına yöneliyoruz. Yüz otuz beş metre yüksekliği ile gökyüzünü delen dönme dolap ağır ağır dönüyor. Bir turu yarım saatte tamamlıyor ve hatırı sayılır bir bilet ücreti gerekiyor. En ucuz standart bilet elli Türk lirası civarında. Hizmette sınır yok. Eğer küçük bir servet ödemeyi göze alırsanız akşam yemeğini dönme dolapta, özel bir kapsül içinde ve Londra'ya 135 metre yüksekten bakarak yiyebilirsiniz. Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 ton ağırlığında.

Yönümüzü ünlü mabet Westminster

Abbey'e çeviriyoruz. İngiltere ve ingilizler için çok önemli olaylara tanıklık etmiş bu mabette bir de ünlü ve önemli insanların yattığı mezarlık var. Krallar, kraliçeler, en büyük devlet adamları, bilim adamları, askerler, müzisyenler ve edebiyatçılar bu mezarlıkta yatıyor. Dokuz yüz yıldan bu yana bütün kraliyet düğünleri burada yapılıyor. Hâlâ ibadete açık. 31 metre yüksekliğindeki batı kapısından geçtiğimizde karşılaştığımız ilk ve en çok ziyaret edilen mezarın adsız bir askere ait olması ilgi çekici. Üzerinden yürünmesi yasak olan tek mezar da bu zaten. Kraliyet alayı bile bu mezarın etrafından dolaşmış. "Tomb of the unknown warrior", yani, adı bilinmeyen savaşçının mezarı olarak isimlendirmişler. Kilisenin iç tarafında VII. Henry şapeli var. Muhteşem bir ahşap işçiliği ile yapılmış oymalarına ve duvar işçiliğine hayran olmamak mümkün değil. Tüm şapel Bath şovalyeleri tarikatının bayrak ve sancakları ile süslü.

Dışarı çıktığımızda acıktığımızı hissediyoruz. İngilizlerin ulusal yemeği

"Fish and Chips" yemek niyetindeyiz. Yani bildiğimiz mezgit balığı, yanında da patates ve tabi buz gibi İngiliz birası, Ale. Yemeğin lezzetine lezzet katan bir şey daha var ki o da *pub*'ların atmosferleri. On dört yaşından küçüklerin girmesi yasak olan bu *pub*'larda, on sekiz yaşından küçüklere alkolü içki de verilmiyor.

İkinci Dünya Savaşı'nda, Alman bombardımanı sonucu yerle bir olan, şimdi ise karaktersiz binaların, iş merkezlerinin ve gökdelenlerin bulunduğu "City of London"u gezilecek yerler listemizin dışına atıyoruz. İş günleri dışında hayalet şehir haline gelen bölgede eskiye dair hiç bir şey kalmamış gibi. Savaş, bu eski bölgenin hafızasını bile silmiş sanki.

Sevimli ve şık mimarisi ile insanı kendine hayran bırakan "Tower of London"un önüne geldiğimizde güneş devrini tamamlamış, Thames Nehri'nin suları karşı yakadaki binaların silüetlerini yansıtmaz olmuştur. Tarihi, kanlı ve korkunç hikayelerle dolu Tower of London, yapımının üzerinden geçen

Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 Ton ağırlığında.

dokuz yüz yıl boyunca zaman zaman kraliyet sarayı, hapishane, işkencehane ve idam yeri olarak kullanılmış. Yılda iki milyon ziyaretçi alan kule-sarayın surlarında ilginç ve renkli kıyafetleri ile ilgi çeken ve adına “Beefeaters” denilen muhafızlar dolaşıyor. XIX. yüzyılda etrafındaki hendek doldurulmuş ve yemyeşil bir bahçeye çevrilmiş.

Oyalandıktan, Londra’nın simge

yapılarından “Tower Bridge”e yöneliyoruz. Gotik taş işçiliğiyle İngilizlerin gurur duyduğu yapılarından biri de bu tarihi “Kuleli Köprü”. Cıvıl cıvıl insan kalabalığı ile birlikte köprüyü geçip tekrar geri dönüyoruz. Akşam olmak üzere. Piccadilly Circus’a gidip şehir ışıklarının izini süreceğiz. Ama önce bir kahve içerek enerji toplamak niyetindeyiz. Adım başı rastladığımız *pub*’lardan birine giriyoruz. Siparişimizi verip beklerken bir yandan da gördüklerimiz hakkında yorumlar yapıyoruz. Biraz önce siparişimizi alan garson bize doğru geliyor, eli boş. “Abi, siz Türk müsünüz?” diyor. Sahibinin de Türk olduğu bir *pub* bulmuşuz. Malum sohbet başlıyor. Kahvelerimizi içip, İzmir kökenli Giray ile vedalaşıyoruz.

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışıltısını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor. Bu kadar

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışıltısını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor.

kalabalık tabii ki bir o kadar da gürültü demek. Biraz ötesinde bulunan başka bir kalabalık meydan “Leicester Square”de de gişe filmleri oynatan sinemalar ve gece klüpleri var. Bütün akşamı burada geçirip yorgun argın otelimize dönüyoruz.

Ertesi güne, yine aynı güzel sarışının verdiği kahvaltı ile başlıyoruz. Bu gün yolculuğumuza Hyde Park’tan başlayacağız. Parkın Marble Arch köşesindeki “Speakers’ Corner” en çok merak ettiğimiz yerlerden biri. Önceki yıllarda halk gösterilerinin yapıldığı yer olan bu köşe, şimdilerde sadece pazar günleri söyleyecek bir sözü olanların, bir yükseltiye çıkarak konuşma yaptıkları yer olarak kullanılıyor. Oraya vardığımızda belediye görevlisi olduğunu sandığımız birileri kamyonetle getirdikleri kürsü, sandalye, şezlong gibi eşyaları çimenlerin üzerine diziyordu. Biraz yürüyünce parkın içindeki Serpentine adlı yapay göle ulaşıyoruz. Gölde gezinti yapan kayıklar çok hoşumuza gidiyor. Sabah kahvemizi, Gölde gezen kayıkları seyrederek içiyoruz.

1 milyon 380 bin metrekare büyüklüğü ve konumu ile Londra’nın akciğerleri gibi algılanan Hyde Park, binlerce ağaca, kuşa, sincaba ev sahipliği yapıyor. Kraliçe’nin bile bazen yürüyüş için buraya geldiği, herkesin severek, koruyarak yaşattıkları bir yaşam alanı. Festivaller burada düzenleniyor, her türlü şenlik burada yapılıyor. İçinde gölet, gölette adası, Peter Pan heykeli, sincaplar, kuğular, ördekler ve daha bir sürü canlı özgürce yaşıyorlar. Bir saat kadar daha parkın başka bir köşesinde kurulu panayır tipi hediyelik eşya dükkanlarında oyalanıp, derin derin nefes alarak parktan çıkıyoruz.

Kensington Caddesi tarafından çıktığımız için karşımıza; Kraliçe’nin çok sevdiği ancak genç yaşta kaybettiği için kırk yıl yasını tuttuğu kocasının anısına yapılan

“Albert Memorial” anıtı ve hemen karşısında kubbesiyle dikkat çeken “Royal Albert Hall” çıkıyor. Hızlı adımlarla Thames Nehri kıyısına inmek üzere yola koyuluyoruz. İngilizlerin “Under Ground” dedikleri metro ile birkaç dakikada London Eye dönme dolabının hemen yakınındaki iskeleyle ulaşıyoruz. Nehirde *cruise* denilen teknelere binerek gezinti yapmak niyetindeyiz. Sekiz buçuk pound, yani yaklaşık yirmi beş lira

ödeyerek, bir saatlik tur için biletlerimizi alıyor ve tekneye biniyoruz.

Kuru bir ayaz var. Fotoğraf çekebilmek için güvertede durmak zorundayım. Şehri bambaşka bir açıdan görmek, muhteşem yapıların fotoğraflarını çekebilmek için harika bir yolculuk oluyor bu kısa gezi. Tate Modern, St Paul’s Cathedral, The City Of London School, Tower Of London, Tower Bridge, birçok tarihi bina ve köprü ile London Eye,

Big Ben ve Houses Of Parliament ‘i de görme imkânı buluyoruz. Açıkta kalan yüzüm ve ellerim soğuktan morarmaya yüz tutmuşken gezi bitiyor. Ama olsun, şimdi bile çektiğim fotoğraflara değdi doğrusu, diye düşünüyorum.

Nehri gören sıcak bir *pub*’ın cam kenarında, sıcacık kahvelerimizi yudumlarken buluyoruz kendimizi. Günler kısa, çabucak akşam oluyor. Günün nasıl geçtiğini anlamadık. Yorulduk, acıktık. Düden gözümüze kestirdiğimiz, Hammersmith metro istasyon meydanındaki bir lokantaya gideceğiz. İki yüz yıllık tipik bir İngiliz restoranı. Oturduğumuz sandalyeler, masa, duvardaki tablolar ve ver döşemesi

Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

çok eski ama bir o kadar da zevkli ve uyumlu. Bizi karşılayan garson kız, üst katta meydana bakan pencere kenarında bir masa gösteriyor. İşte şimdi Londra'dayım, diyorum içimden. İngiliz kibarlığı ve zevki ile bütünleşmiş bu mekânın huzuruna varıyor ve beyaz şarap eşliğinde enfes bir akşam yemeği ile günü bitiriyoruz.

Son iki günümüzün ilki olan bu günü, önceden rezervasyon yaptırdığımız bir yolculuğa ayırdık. Piccadilly'ye açılan caddelerden birinden konforlu bir otobüs ile hareket ediyoruz. Gidiş-dönüş toplam üç yüz Kilometre yolumuz var. İlk durağımız Windsor Castle, yani Windsor Sarayı. Dokuz yüzyıl hanedana hizmet ve tanıklık etmiş bu sarayda İngiliz Kraliyet ailesine ait bir çok eser sergileniyor. Fotoğraf çekmek yasak. Zümrüt, elmas ve yakutlarla süslü hançerler, oymalı işlemeli gümüş kaplı tüfek ve tabancalar, şövalyelerin zırhları ve çok özel sanat eserleri

ziyarete açılmış.

Yeniden yola çıkıyoruz. Otobüsümüz homurdanarak yönünü "The Roman Bath" yani Roma hamamına çeviriyor. Adeta küçük bir İtalyan kasabası gibi. Sarı boyalı binalar, panayırılar, sokak sanatçıları. M.S. 43 yılında Romalıların İngiltere'yi işgal etmesinden sonra yapılan bu hamam, daha sonraları şifalı su merkezi olarak kraliyet ailesine de hizmet etmiş.

Yeniden yola çıkıp asıl hedefimize kavuşuyoruz. Salisbury şehrinin altı kilometre dışında adına "Stonehenge" denilen dünya miras listesinde kayıtlı, yaklaşık beş bin yıllık dikili taşların bulunduğu tarihi alana giriyoruz. Salisbury Düzlüğü'nde bulunan, eski zamanlarda dinsel törenler için kullanılan ve Kelt rahiplerinden oluşan bir sınıf olan Druid'lere atfedilen büyük taşlardan oluşan bir çember bu Stonehenge. Yontularak

düzenleştirilmiş ve dışarıdan bu bölgeye taşınmış, dik konumundaki halen 17'si ayakta duran 30 taşın oluşuyor.

Stonehenge'in çemberini bölen ve yapının girişinden geçen eksen, yaz dönencesindeki gün doğumuna (21 Haziran) doğru konumlandırılmış. Buna karşılık, İrlanda'da yaklaşık olarak aynı zamanlarda inşa edilen ve benzer bir yapı olan Newgrange anıtının kış dönencesindeki gündoğumuna (21 Aralık) yöneltilmiş olmasını da not ettikten sonra çevreyi dolaşmaya başlıyoruz. Hava çok soğuk. Rüzgar bıçak gibi kesiyor. Biletlerimizi ve audio elektronik rehberimizi alıp taşların bulunduğu araziye giriyoruz. Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

Üç metreden yüksek, dikine duran taşlardan oluşan Stonehenge, göz alabildiğince uzanan Salisbury düzlüğündeki tek yükselti. *Sarsen* ve *lintel* olarak adlandırılan iki grup taş Stonehenge çemberini meydana getiriyor. *Sarsen*'lerin her biri yirmi altı ton ağırlığında ve hepsi üç metrenin üzerinde bir yüksekliğe sahip. Bir çember oluşturacak şekilde dizilmişler. *Lintel*'ler ise her biri altı ton ağırlığında ve yatay olarak, kiriş gibi *Sarsen*'lerin üzerine yerleştirilmişler. Çemberin iç kısmında ise benzer taşlardan oluşturulmuş olan başka bir iç çember

daha var. Peki bu taşlar ne işe yaramış acaba, diye düşünebilirsiniz. Otobüste yol boyu hiç susmadan konuşan rehberimiz bu soruyu, "İki teori var," diyerek yanıtlıyor: "Birincisi; Astronomi bilimi için. Bu en güçlü olasılık. Çünkü günümüzde astronomlar Stonehenge'in şifresini çözerek 56 yıllık ay ve güneş tutulma döngüsünü keşfettiler. Güneşin ve ayın hareketlerinin Stonehenge'in yapısı içine yansıtıldığını buldular. Stonehenge çevresinde bulunan taşların ya da deliklerin hepsi döngünün içinde farklı günleri ya da yılları temsil ettiği artık biliniyor," diyor ve ekliyor; "İkinci teori de, bazı insanlar buranın gizli bir tapınma yeri olduğunu söylüyor." Kısaca anıt binyıllardır koruduğu gizemli havayı bugün de devam ettiriyor.

Aklıma Şanlıurfa'da, değerini bulamamış, yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan, dünyanın en eski tapınağı olarak bilinen Göbeklitepe geliyor. Derin bir iç çekip Stonehenge taşlarının etrafında dönmeye devam ediyoruz. Hızlı hızlı fotoğraflarımızı çekip daha fazla üşümeden otobüse koşuyoruz. Otobüsümüz güneş batarken hareket ediyor. Londra'ya döndüğümüzde hava kararıyor. Piccadilly'de otobüsten iniyor, bir şeyler atıştırdıktan sonra yorgun bir halde otele dönüyoruz.

Sabah yine "Best model of London" kızımızın verdiği kahvaltı ile güne başlıyoruz. Londra'da son günümüz. Günlerden Pazar. Kahvaltıdan sonra otelden çıkıp, beş dakikalık bir yürüyüşten sonra Hammersmith metro istasyonuna kavuşuyoruz. Amacımız bu günü çarşı pazar gezerek geçirmek. Pazar günleri Liverpool Sokağı'nda "Old Spitalfields Market" adında büyük bir pazar kuruluyor. Renk renk, çeşit çeşit tasarım ürünleri, incik boncuk, takı, tekstil ve daha neler neler. Buradan başka Camden Town'daki Camden Market'i ve Notting Hill'deki Portobello Marketi de görmek gerekiyor. Portobello Market, Londra'nın çok güzel bir

Şanlıurfa'mızdaki hakettiği değeri bulamamış ve halen yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan dünyanın en eski tapınağı Göbeklitepe'yi hatırlıyoruz...

bölgesi. Amsterdam'ı hatırlatan, rengarenk ve kutu kutu evleri var. Camden Town ise başka bir ilginç yer. Uçuk kaçık ve marijinal diyebileceğimiz her şey burada. Çeşit çeşit insan, tarz, tip hepsi buraya toplanmış. İnsan nereye, kime bakacağını şaşıyor.

Bu günümüzü Londra'nın pazarlarını, arka sokaklarını, çarşılarını gezerek tamamlayıp biraz erken denilebilecek bir saatte otelimize dönüyoruz. Valizlerimi toparlayıp, hazırlık yapacağız. Gönülsüz geldiğim Londra'dan üzülen ayrılacağım hiç aklıma gelmezdi. Şimdiden Londra'ya yeniden gelme planlarını yapmaya başladım bile.

Her ülke, her şehir için söylenen "Yapmadan, görmeden dönme!" listeleri vardır. Tabi İngiltere'den de yapmadan dönülemezcek bazı şeyler var. Örneğin *fish&chips* yemeden, çay kültürünü gözlemlemeden, tiyatrolara gitmeden, sergileri müzeleri gezmeden, köşebaşı publarda *happy hours* keyfini yaşamadan, alışveriş yapmadan dönmek olmaz. İşte size görmeden dönmeyin, diyebileceğim

kısa bir öneri listesi.

Buckingham Palace, Victoria Memorial, Trafalgar Square, National Gallery, Wellington Arch, London Eye, Tower Bridge, Hyde Park, Tower of London, Science Museum, Royal Albert Hall, Albert Memorial, London Zoo, Westminster Abbey, Imperial War Museum, Victoria ve Albert Museum, Madame Tussaud Museum (Balmumu Heykel Müzesi), See Life Aquarium, Thames Nehri tekne turu, Big Ben saat kulesi, Houses Of Parliament, Natural History Museum, British Library (Ulusal kütüphane), British Museum, St Paul's Cathedral, Museum Of London, Oxford Street (Alışverişin kalbi), Piccadilly Circus, Harrods Alışveriş Merkezi, ve Camden Town...

Gezenlere,

Gezmek isteyenlere,

Gezmesini bilenlere,

Bitmeyen yolculuklar diliyorum.

mkureli@gmail.com

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 55 MAYIS 2018
SESI
Optik Magazin Dergisi

